

0
2131

ДНЕВНИЦИ

НА

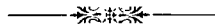
ЧЕТВЪРТТО ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

(ВТОРА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ).

ОТВОРЕНО НА 28 МАИЙ. — ЗАКРИТО НА 5 ЮНИЙ 1885 ГОДИНА.

СТЕНОГРАФИЧЕСКИ ПРОТОКОЛИ.

64

ЧОТЕКА

КНИГА I.

(Засъдание I. до VI. — Отъ 28 Майй до 5 Юний 1885 година).

СОБСТВЕННО ИЗДАНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1885.

174

175

УН. БИБЛИОТЕКА
№ 3376
1948.

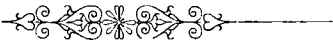
цел. изд.
кв. № 7448

ДЖЕВНИЦИ

НА

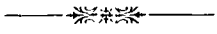
ЧЕТВЪРТТО ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

(ВТОРА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ).

ОТВОРЕНО НА 28 МАИЙ. — ЗАКРИТО НА 5 ЮНИЙ 1885 ГОДИНА.

СТЕНОГРАФИЧЕСКИ ПРОТОКОЛИ.

Ч Т К

КНИГА I.

(Засъдание I. до VI. — Отъ 28 Маий до 5 Юний 1885 година).

СОБСТВЕННО ИЗДАНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1885.

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание.

(Втора извънредна сесия).

I. ЗАСЪДАНИЕ, ВТОРНИКЪ 28 МАЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часа слѣдъ пладнѣ, подѣ председателството на подпредседателя г-на Тр. Пановъ.)

НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Князьтъ въ 11 часѣтъ пр. пладнѣ предшествуванъ отъ подпредседателя на Нар. Събрание и послѣдванъ отъ Министерский Съвѣтъ, и отъ гражданската и Военната си свита, влѣзе въ залата на Нар. Събрание и верѣдъ заглушителни «ура», се въскачи на престола и произнесе слѣдующето слово:

Господа Представители!

Радвамъ се твърдѣ много, като можъ пакъ да поздравя представителитѣ на Моя народъ, който е повѣрилъ Вамъ да Ми помагате въ запазването на неговитѣ интереси и да изразявате неговитѣ желаниа, и който е толкова вѣрнопоходанически привѣзанъ къмъ Моя престолъ и преданъ къмъ Моята особа, въ което съ благодарностъ и признателностъ можахъ наново да се увѣря лично презъ послѣдното си пътувание изъ по-голѣмата частъ на драгото Ми отечество.

Господа Представители!

Подиръ приеманieto законътъ за построиванieto жельзнопътната линия Царибродъ-София-Вакарелъ, Моето правителство се постара своеврѣменно за по-скорошното изпълнение предписанията на тоя законъ; то е отдало вече на предприемачъ направата на казаната линия и е сключило потребний за това контрактъ, който ще Ви се представи въ тая сесия на утвърдявание.

Увѣренъ, госнода представители, че Вие и тоя пътъ ще покажете надлѣжний патриотизмъ за конечното изпълнение на международното задължение на правителството Ми, обявямъ

настоящата втора извънредна сесия на IV-то обикновено Нар. Събрание отворита и призовавамъ надъ Вашите дѣйствиа Божнето благословение.

АЛЕКСАНДРЪ.

Слѣдъ прочитаньето на словото, НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО по сжщия редъ остави залата на Нар. Събрание.

Председателствующий Т. Пановъ (звъни): Ще се прочете списъка на г-да депутатитѣ, за да се види кой отсъствува и кой присътствува въ това засѣдание.

Секр. И. Лукановъ (чете): Отсъстувать: Ст. Задгорский, Димитръ Добревъ, Иванъ Кавалджиевъ, Лазаръ Дуконъ, Св. Пв. Радонъ, Димитръ Бошняковъ, Ст. Хр. Саввовъ, Кирко Вълонъ, Христо Попонъ, Димитръ Раданонъ, Христо Симидонъ, Атанасъ Каракашонъ, Георгий Р. Цанковъ, Тома Кърджиевъ, Петко Мариновъ, Атанасъ Дончонъ, Димитръ Караначонъ, Пванъ Златинъ, Маринъ Д. Тихчевъ, Д. Бировъ, Петко Кянчонъ, Ив. Стамболонъ, Георгий Тодоровъ, Стефанъ Стамболонъ, Константинъ Стоиловъ и Тодоръ Яневъ.

Председателствующий: Моля почитаемата публика отъ долниятъ катъ да благоволи да излѣзе, освѣнъ корреспондентитѣ. Отъ 195 души представители присътствувать 168 души, има законното число, за да се отвори засѣданието, което се и отвара. Съгласно смисла, а най-паче духа на чл. 88 отъ Конституцията, въ качеството на председателъ, предлагамъ ви, г-да, да допълните бюрото съ още единъ подпредседателъ. Най-напрѣдъ цитамъ: гласоподаванието явно ли да бжде или тайно. (Гласове: Тайно).

Председателствующият: Приема ли Народното Събрание гласоподаването да бъде тайно? (Приема). Който не приема да си дигне ръката. (Никой не вдига). Тогава давамъ на 10 минути отиди до дѣто се напишжтъ бюлетинитѣ. (Слѣдъ преброяването на бюлетинитѣ).

Председателствующият: Засѣданието се продължава. Резултата на гласоподаването е слѣдующия: отъ 163 бюлетини Никола Сукнаровъ е получилъ 47 гласа, а Георги Живковъ 115 гласа. Абсолютно вишегласие е получилъ г-нъ Георгий Живковъ. Слѣдователно избранъ е за подпредседател на 4-то обикновено Пар. Събрание. (Ръжкоплескание). Моля г-на Георгия Живкова да заеме мѣстото си. (Георги Живковъ заема мѣстото си). На дневенъ редъ иде избирането на комисията за отговора на тронното слово, а слѣдъ това предложението на правителството за желѣзницата. Ще попитамъ г-да представителитѣ: да се продължи засѣданието, или да се отложи за утрѣ.

Грънчаровъ! Мисля, че сега му е врѣмето да изберемъ членове за комисия за приготвяние отговора на тронното слово.

Председателствующият: Съгласно ли е Нар. Събрание сега да се избере комисията за приготвяние отговора на тронното слово? (Гласове: Съгласно). Какъ желае Нар. Събрание по тайно или по явно гласоподаване? (Гласове: По явно). Питамъ господа представителитѣ отъ колко души да състои комисията. (Гласове: Отъ 5 души).

Председателъ: С. Стамболовъ.

Секретари: {
И. Лукановъ.
А. Ташикмановъ.
Д. Мишевъ.
Н. Живковъ.
Т. Кърджиевъ.

Марко Велевъ: Отъ 5 лица, г-да, предлагамъ да бжде комисията, която ще приготви отговора на тронното слово.

Председателствующият: Приема ли Нар. Събрание предложението на Марка Велева? (Приема се).

Лицата кой да показва? (Гласове: Бюрото). Който не приема да показва лицата бюрото да си дигне ръката. (Никой не дига). Приема се. Бюрото предлага за членъ на тази комисия г-на Мирски. (Приема се), Марко Балабанова. (Не се приема), Д. Мишева. (Приема се), Д-ръ Вачева. (Приема се), Д-ра Стоилова. (Не се приема), Самсарова. (Приема се), Тодора Иванчова. (Приема се). И така избраха се, г-да: Мирски, Д. Мишевъ, Д-ръ Вачевъ, Самсаровъ и Теодоръ Иванчовъ. Значи, остава за утрѣ да бжде на дневенъ редъ предложението на правителството за желѣзницата.

Д. Петковъ: Ще моля да се тури на дневенъ редъ избиране на комисия за провѣрките, за да може да провѣрятъ изборитѣ и да се съобща на правителството да знае, какъ ще трѣба още да произведѣтъ допълнителни избори.

Председателствующият: Г-нъ Петковъ предлага да бжде на дневенъ редъ и избиране на комисия за провѣрката на изборитѣ. (Приема се). Ще се положи на дневенъ редъ. За сега засѣданието се закрива.

(Закрито въ 12 ч. и 10 минути).

Подпредседатели: {
Н. Сукнаровъ.
Тр. Пановъ.

Секретари: {
Ф. Симидовъ.
И. Славейковъ.
Д-ръ Д. Вачовъ.
З. Градинаровъ.
И. Касабовъ.

ДНЕВНИКЪТЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание.

(Втора извънредна сесия.)

II. ЗАСЪДАНИЕ, СРЪДА 29 МАЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часътъ слѣдъ пладне, подъ предсѣдателството на г-на Тр. Панова).

Предсѣдатель: Г-нъ Секретаръ ще прочете списъка на г-да депутатитѣ, за да се види кой присѣтствува и кой отсъствува отъ това засѣдание.

Секрет. Градинаровъ (чете): Отсътствуватъ: Димитръ Добревъ, Иванъ Кавалджиевъ, Лазаръ Дуковъ, Св. Иванъ Радовъ, Сп. Хр. Савовъ, Кирко Вълковъ, Хр. Симидовъ, Дим. Радановъ, Атанасъ Каракашовъ, Петко Мариновъ, Димитръ Караначовъ, Димитръ Буровъ, Петко Кънчевъ, Иванъ Стамболовъ, Георги Теодоровъ, Стефанъ Стамболовъ, Константинъ Стоиловъ, Тодоръ Яневъ.

Предсѣдатель: Отъ 195 думи, въ настоящето засѣдание присѣтствуваатъ 173, има законното число представители за да се отвори засѣданието и да се пристъпи къмъ разгледане въпроситѣ поставени на дневенъ редъ. На дневенъ редъ първо иде предложението на правителството относително потвържданието на контракта за направата на желѣзницата Царибродъ — София — Вакарелъ. Второ избиране коммисия за провѣряване изборитѣ на допълнителнитѣ представители; но преди да пристъпимъ къмъ разискване на първия въпросъ споредъ правилника, ще моля г-на Секретаря да прочете скратения протоколъ отъ миналото засѣдание.

Секр. Лукановъ: (чете Протоколътъ отъ I-о засѣдание на 28-ий Май 1885 г.).

Предсѣдатель: Ако нѣма нѣкой да направи забѣлѣжка по прочетения протоколъ, ще се пристъпи къмъ дневния редъ. На дневенъ редъ е предложението на правителството относително потвържданието на контракта за направата на линията Царибродъ

— Вакарелъ — София. Г-нъ Секретаръ ще прочете отношението отъ М-рството на Финансиитѣ.

Секретаръ (чете):

Министерскиятъ Съвѣтъ
№ 88
Май 28 день 1885 г.
г. София.

До Господина Предсѣдателя на IV-то обикновено Народно Събрание въ София.

Господинъ Предсѣдателю,

Съгласно членъ 12 отъ законътъ за направата на желѣзната линия Царибродъ-София и като зехъ разрѣшението на ЦЕГОВО ВЪСОЧЕСТВО Князьтъ, имамъ честь да внесъ за утвърждение въ Народното Събрание въ преписъ, контрактътъ сключенъ на 21 тога мѣсеца съ предприимачтъ Г-на Ивана Грозева, за направата на горѣрѣчената желѣзна линия.

При този контрактъ сж приложени както екземпляри отъ упоменаемитѣ въ него книжа, тъй и прѣписи отъ протоколитѣ на Министерскиятъ Съвѣтъ подъ № 27 и № 29, съставени по поводъ на произвежданъето търговетѣ за рѣчената желѣзница.

При това считамъ за нужно да добавъ, че съгласно членъ 6 отъ поемнитѣ условия за постройката, трѣбва да се утвърди отъ Народното Събрание най-късно до третий идущий Юний включително.

Благоизволете, моля ви, Г-нь Председателю, да приемете увѣренията за отличните ми къмъ Васъ уважения.

Председателъ на Министерски Сѣвътъ: Каравеловъ.
Секретарь: Горановъ.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

За линията Царибродъ-София-Вакарелъ. Азъ Иванъ Грозевъ, родомъ Българинъ, търговецъ, жителъ Софийский, който дѣйствио-вамъ отъ свое име и съмъ избралъ за мѣстожителство гр. София, слѣдъ като изучихъ главнитѣ условия и стовори, поемнитѣ условия и приложенията има, плановѣтъ, профилигѣ, описателния девисъ и други книжа отъ проекта за направата на желѣзницата, която почнува отъ Сръбската граница при Царибродъ, минава презъ София и свършва при Румелийската граница задъ Вакарелъ, която се посрѣща отъ една страна съ сръбскитѣ, а отъ друга съ турскитѣ желѣзници, и която се нарича линия Царибродъ-София-Вакарелъ, както и образаца за контракта и всички други турени на показъ книжа, азъ предлагамъ и се задължавамъ да извърша работитѣ на казаната желѣзница заедно съ нейнитѣ принадлежности, съгласно условията съдържащи се въ спомѣнитѣ книжа, така што да може тя, добръ и лѣсно да се експлоатира веднага слѣдъ предаването ѝ въ опредѣления за тая цѣль срокъ. — Както и да довърша и поддържа рѣченитѣ работи, при надлѣжности и прибавки до тѣхното приврѣменно приемане всичко за лева златни шестнадесетъ милиона деветстотинъ и деветдесетъ хиляди (№ 16,990,000).

При това азъ се задължавамъ въ случай, че мене се отдаде търгѣтъ, да приема въ опредѣления срокъ приготвенитѣ отъ Правителството и турени въ съгласие съ общата сума за направата на желѣзницата оцѣночна вѣдомость за работитѣ и доставкитѣ, споредъ която вѣдомость ще да се съставятъ ситуациитѣ за мѣсечнитѣ исплащавия, както и да подпиша въ сѣщия срокъ предварителния контрактъ, заедно съ Правителството като признавамъ, че тоя контрактъ ще има сила слѣдъ утвърдението отъ Народното Сѣбрание. Азъ обявявамъ, че вземамъ върху си и отговорността за недостокачествеността и недостатъцитѣ на постройката и се обѣщавамъ да извърша на свои собствени разности, всички поправки и измѣнения, които би послѣдвали отъ недостокачествеността и недостатъцитѣ на постройката до цѣлото и окончателно предаване на желѣзницата, азъ се задължавамъ да плащамъ изискуемитѣ отъ мѣстнитѣ закони Гербовъ, Патентовъ и др. Сборове, азъ се задължавамъ още да се покорж исклучително и безпрекословно на означената въ поемнитѣ условия юрисдикция за разрешението на всичкитѣ спорове, които би се появили между Правителството и менъ, относително настоящето предприятие отдадено съ търгѣтъ, въ удостовѣрение на което азъ поднасямъ настоящето предложение скрѣпено съ собственорѣчния ми подписъ; съ тази си само разлика, што въ случай, че се окажатъ количества повече отъ ония които сж предвидени въобще за работенъе, искамъ да ми се заплаща разницата, съгласно съ съответствующитѣ цѣни; както и за поправкитѣ, понеже тѣ нѣма възможность да се намѣржтъ всички отъ джбово дърво, то предлагамъ што 25 % само да бждѣтъ джбови, а остатъка борове.

Направено въ София на 14-ий Майя, 1885 год.

Иванъ Грозевъ.

Допълнение къмъ дадения ми днесъ офертъ.

Съ настоящето си допълнение оничтожавамъ прибавлението отъ моя страна въ офертъгѣтъ ми когато съмъ вече подалъ и приемамъ всичко, както това стои въ поемнитѣ условия на Правителството.

София, 14-ий Майя 1885 г.

Иванъ Грозевъ.

ПРОТОКОЛЪ

№ 27.

Днесъ на хилядо осемстотинъ осемдесетъ и пета година десетий день отъ мѣсець маяа часѣтъ по 10³/₄ преди пладнѣ, въ помѣщението на Народното Сѣбрание, Министерский Сѣвътъ, въ съставъ: г-нь П. Каравеловъ, Министръ на Финанситѣ, Управлюющъ Министерството на Вѣтрѣшнитѣ Дѣла и Председателъ на Министерский Сѣвътъ, г-нь И. Цановъ, Министръ на Внѣшнитѣ Дѣла и Исповѣданията, г-нь Р. Каролевъ, Министръ на Народното Просвѣщение и г-нь В. Радославовъ, Министръ на Правосѣдието, въ силата на чл. 12 отъ законѣтъ за направата на желѣзнопѣжната линия Царибродъ-София-Вакарелъ, и вслѣствие обявлението по тази желѣзница, обнародвано въ 31 брой отъ Държавний Вѣстникъ 1885 г. отвори публичниятъ търгѣтъ за постройката желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ.

Следъ това господинъ Председателгѣтъ на Сѣвѣта обяви на публиката, че офертитѣ ще се присматъ до 12¹/₂ часѣтъ по пладнѣ.

До 12¹/₂ часѣтъ се представихъ слѣдующитѣ офертни пликоче:

Но. 1. Отъ г-на Манега изъ Букурещъ заедно съ една отворена телеграмма до г-на Министра Председателя отъ сѣщия и съ дата 21 май 1885 год; сичко приложено при настоящий протоколъ.

Но. 2. Отъ г. г. Губонинъ и Сгруве изъ Москва отворена телеграмма до г-на Министра-Председателя Каравелова съ дата ⁹/₅ (28/IV) 1885 година приложена при настоящий протоколъ.

Но. 3. Отъ г-на Едмонда Дювалъ, представителъ на компанията Fives-Lille въ Парижъ.

Слѣдъ това пристѣпи се къмъ отварянието на най-горнитѣ пликоче на офертитѣ Но. Но. 1 и 3, и намѣри се.

1-а. Че Но. 1 съдържа едно Soumission, косто подъ сѣщиятъ номеръ се прилага при настоящиятъ протоколъ.

2-а. Че Но. 3 съдържа:

а) свидѣтелство отъ кметѣтъ на деветиятъ участъкъ въ Парижъ за моралната и материалната правоспособность на г-на Дювала за да конкурира за направата на желѣзницата Царибродъ-Вакарелъ;

б) свидѣтелство отъ г-на Промита главенъ инженеръ на френската държава за техническата правоспособность на компанията Fives-Lille за постройка на желѣзници;

в) удостовѣрение на Българската Народна Банка подъ Но. 2023, за че френската компания Fives-Lille е вложила у нея 850,000 лева като гаранция, за да вземе участие на търговетѣ за общата направа на желѣзницата Царибродъ-София-Вакарелъ;

г) едно предложение на френски языкъ, косто се прилага при настоящий протоколъ.

Забѣлѣжка. Втори конверти приключени въ най-горнята обвивка на офертитѣ не се намѣрихъ.

Следъ това г-нъ Министръ-Предсѣдатель покани публиката да напусне залата на засѣданието — което и стана.

Следъ половинъ часъ пуствна се пакъ публиката въ залата и г-нъ Министръ-Предсѣдатель събщи слѣдующето:

Офертата No. 1 се отхвърля, защото е недостатъчна въ отношение на изискуемата отъ законътъ парична гаранция и защото представителътъ и не е изпълнилъ и други изискуеми отъ законътъ условия.

Офертата No. 3 се вижда да е изпълнила законнитѣ изисквания; но понеже предложената въ нея цѣна, осемнадесетъ и половина милиона лева, е по висока отъ опредѣлената въ законътъ, то на основание чл. 29 отъ законътъ за търговетѣ и специалното обявление за направата желѣзницата Царибродъ-София-Вакарелъ, възлаганието на търговетѣ се отерочи за 14-ий текущий маия, день опредѣленъ за переторжката; и закри засѣданието часътъ 1 слѣдъ пладнѣ.

За всичко горѣизложено състави се настоящий протоколъ.

Подписали:

{	П. Каравеловъ.
	В. Радославовъ.
	Р. М. Каролевъ.
	И. Цановъ.

Вѣрно съ първообразното:

Секретаръ на Министерский Съвѣтъ: Б. Горановъ.

ПРОТОКОЛЪ

№ 29

Днесъ на хилядо осмстотинъ осмдесетъ и пета година, четирнадесетий день отъ мѣсець маия часътъ на 10¹/₂ преди пладнѣ, въ помѣщението на Народното Събрание, Министерский Съвѣтъ, въ съставъ: Г-нъ П. Каравеловъ, Министръ на Финанситѣ, управляющъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла и Предсѣдатель на Министерский Съвѣтъ, Г-нъ И. Цановъ, Министръ на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията, Г-нъ Р. Каролевъ, Министръ на Народното Просвѣщение и Г-нъ В. Радославовъ, Министръ на Правосъдието, въ силата на чл. 12 отъ законътъ за направата на желѣзнопътната линия Царибродъ-София-Вакарелъ и съгласно обявлението отъ Министерский Съвѣтъ отъ 10 Май 1885 год. подъ No. 75, откри публичния търгъ за построяванието желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ.

Г-нъ Предсѣдатель заяви, че оферти ще се приематъ до 12¹/₂ часътъ по пладнѣ, когато и ще се отворятъ офертитѣ.

До 12¹/₂ часътъ се представихъ слѣдующитѣ офертни пликове:

No. 1. Отъ представителътъ на Компанията Fives Lille.

No. 2. Отъ Г-на Ив. Грозева житель Софийский; и

No. 3. Отъ сжщиятъ Грозева, като допълнение на No. 2.

На 12¹/₂ часътъ се отворихъ горнитѣ конверти на пликветѣ и се намѣрихъ:

1) въ No. 1: Само писмото отъ $\frac{1}{2}$ $\frac{4}{6}$ Маия 1885 год., подписано отъ Г-на Делкура, което се прилага при настоящий протоколъ;

2) въ No. 2:

а) Свидѣтелство подъ No. 1780 отъ Софийското Градско Общинско Управление, за честността на Софийскиятъ житель Ив. Грозева;

б) Удостоверение отъ Българската Народна Банка въ София отъ 14 Маия 1885 година подъ No. 2282, че Г-нъ Ив. Грозева вложилъ въ рѣчената Банка 850.000 лева като гаранция, за да вземе участие въ търговетъ за направата желѣзницата Царибродъ-София-Вакарелъ;

в) Заявление отъ Г-на Богдана Прошека отъ $\frac{12}{5}$ 1885 г., че превзема ржководението работитѣ на желѣзницата Царибродъ-София-Вакарелъ, въ случай че тя би останала върху Г-на Ив. Грозева;

г) Свидѣтелство, на френски, отъ 1 Январий 1883 година, за че Г-нъ Б. Прошекъ е билъ занятъ, отъ Септември 1881 год. до краятъ 1882 год., като подинженеръ въ техническото бюро на Софийското Градско Общ. Управление;

д) Писмо, на френски, отъ закритото Министерество на Общитѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията отъ 4 Маия 1883 г. подъ No. 78, съ което Г-нъ Б. Прошекъ е билъ приетъ за инженеръ при желѣзнопътниятъ отдѣлъ;

е) Свидѣтелство отъ Директорътъ на Общитѣ Сгради Княза Хилкова, отъ $\frac{1}{2}$ $\frac{4}{6}$ Маия 1885 год. подъ No. 1180, съ което се удостоверява, че Г-нъ Б. Прошекъ е билъ занятъ по правителственитѣ желѣзнопътни шудии между София и Свищовъ; и

ж) Единъ вторий запечатанъ пликъ.

з) Въ No. 3: Поправка на запечатаното предложение отъ Г-на Ив. Грозева, което се прилага при настоящий протоколъ.

Слѣдъ това Г-нъ Предсѣдатель покани публиката да напусне залата на засѣданието — това което и стана.

На 1¹/₄ часътъ слѣдъ пладнѣ засѣданието стана пакъ публично и Г-нъ Предсѣдатель обяви, че на основание горѣпомнатитѣ представени документи приема се за конкурентинъ и Г-нъ Ив. Грозева.

Тогава се отвори и вториятъ пликъ отъ оферта на Г-на Грозева, и се пристѣпи къмъ публичното прочитанье на предложенията.

Често х се:

1) Предложението на Компанията Fives Lille отъ Парижъ отъ $\frac{3}{1}$ $\frac{5}{5}$ Маия 1885 год. (виждъ Протоколъ No. 27) на френски и на български.

2) Упоменатото по-горѣ писмо отъ представителътъ на сжщата Компания Г-на Делкура отъ $\frac{1}{2}$ $\frac{4}{6}$ Маия 1885 год. на френски и на български.

3) Всичкитѣ книжа, които се намѣрихъ въ по-горѣ упомянатитѣ пликове No. 2 и 3.

Слѣдъ това Г-нъ Предсѣдатель заяви, че тъй като Г-нъ Ив. Грозева е единствениятъ конкурентинъ, който предлага цѣна най-сгодна и въобще най-долна отъ явившитѣ се конкуренти, то естъ 16,990.000 лева, то направата желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ се възлага на рѣчениятъ Г-на Ивана Грозева; и закри засѣданието часътъ по 2 слѣдъ пладнѣ. —

За всичко горѣизложено състави се настоящий протоколъ.

Подписали:

{	П. Каравеловъ.
	Р. М. Каролевъ.
	В. Радославовъ.
	И. Цановъ.

Вѣрно съ първообразното:

Секретаръ на Министерский Съвѣтъ: Б. Горановъ.

ЛИНИЯ-ЦАРИБРОДЪ-СОФИЯ-ВАКАРЕЛЪ.

КОНТРАКТЪ

за направата на линията, съ общо предприятие, изцѣло.

Между г-на Петко Каравеловъ, Министра на Финанситѣ и г-на Василъ Радославовъ, Министра на Правосъдието, дѣйствующи отъ името и за смѣтка на Княжеското Българско Правителство, отъ една страна, и г-на Ивана Грозевъ, дѣйствующъ отъ свое име, склучи се това което слѣдва:

Княжеското Правителство, желающе да обезпечи построяването на желѣзнопътната линия, калто започва отъ Сърбската граница близо до Цариградъ, минава презъ София и отива до Источно-Румелийската граница отвѣдъ Вакарелъ, като се свързва отъ една страна съ Сърбскитѣ желѣзници, а отъ друга съ Огоманскитѣ, и наречена линия Цариградъ-София-Вакарелъ; като има предъ видъ резултатътъ на търгътъ държанъ за тая цѣль, приема предложението представено отъ г-на Ивана Грозева въ малонадаването на 14 Май 1885 год. за постройката на казаната линия и нейнитѣ принадлежности споредъ условията на настоящий контрактъ.

Чл. 1. Българското правителство дава на г-на Иванъ Грозева, български подданикъ съ мѣстожителство гр. София, който отъ своя страна приема съобразно съ задълженията въ горѣспоменатото предложение, общото предприятие исцѣло по постройката на желѣзницата Цариградъ-София-Вакарелъ.

Взаимнитѣ задължения на договоряющитѣ се страни се съдържатъ въ настоящия контрактъ и въ слѣдующитѣ книжа, които сж приложени при него, за да иматъ сжщата сила и важность.

1) Главнитѣ условия и сговори за построяването исцѣло въпросната желѣзна линия;

2) Поемнитѣ условия за постройката съ приложенията имъ;

3) Горѣспоменжтото предложение.

Чл. 2. За да се възнагради г-нъ Иванъ Грозевъ за неговитѣ задължения и споредъ мѣрата на исплащането имъ, Правителството ще даде на г-на Иванъ Грозева подъ видъ на исплащание исцѣло, съгласно съ показаната въ приложеното предложение цифра, суммата отъ шеснадесетъ милиона деветстотинъ и деветдесетъ хиляди (16,990,000) лева златни, отъ които половината въ сребро споредъ дневния курсъ.

Въ случай на изменение въ приетитѣ за трасето и изпълнението на съоръженията начала, горната сумма ще се увеличи или намали, споредъ както е казано въ чл. 23 отъ Главнитѣ условия и сговори.

Чл. 3. Върху количеството на обозначената въ горнитѣ членъ обща сумма и отъ началото на работитѣ до привременното приемане на линията, Правителството ще плаща срѣщу смѣтка всѣки мѣсець, като предава паритѣ въ София въ рѣцетѣ на г-на Иванъ Грозева.

Количеството на тия исплащания опредѣлено по указанитѣ по-долъ начинъ ще съотговаря съ стойността на извършенитѣ до тогава работи и доставки; за тѣзи цѣль Княжеското Правителство е приготвило, на основание общата цѣна предложена отъ г-на Иванъ Грозева, вѣдомостъ за единични цѣни приспособими на разни видове работи и доставки.

Азъ Иванъ Грозевъ се съгласявамъ да приемж безъ всѣ какво прекословие реченитѣ вѣдомости както сж приложени при настоящия контрактъ подъ № 4, за да си служж съ нея при съставянето отчетътъ на изработеното.

Чл. 4. На 20 отъ всѣки мѣсець, Правителственитѣ агенти, придружени отъ агентитѣ на предприемача, ще съставятъ подробенъ отчетъ за извършенитѣ отъ предприятието работи и доставки, както и за приготвенитѣ отъ него и отбѣлжени въ вѣдомостта материали. Записанитѣ количества като се помножатъ съ съответствующитѣ цѣни на вѣдомостта, ще съставятъ суммитѣ, върху основанието на които ще ставатъ исплащанията срѣщу смѣтка.

Само разумѣва се обаче, че въ този отчетъ на изработеното ще се внасятъ съ цѣнитѣ на вѣдомостта въ тѣхната цѣлость само работи, които сж взети отдѣлно, могли би да се смѣтатъ като свършени.

За всички други работи внесени въ отчетътъ на изработеното ще се правятъ върху цѣнитѣ на вѣдомостта намаления съразмѣрно съ работитѣ, които оставатъ да се извършатъ до край.

Правителството си задържа правото да подлага на провѣрка представенитѣ отъ своитѣ агенти ситуации; суммитѣ, които ще произлѣзатъ отъ това провѣряване ще се исплаща, слѣдъ като се намалятъ съ отбивъ за гаранция отъ 10 на стотѣхъ, съгласно чл. 26 отъ Поемнитѣ условия, и случайно съ отбивъ отъ два на стотѣхъ, назначени за осигуряване редовността на санитарната служба, както е казано въ чл. 14 отъ Главнитѣ условия и сговори.

Тѣзи плащания ще ставатъ най-късно на първия день отъ мѣсеца, който иде слѣдъ състоянието на отчетитѣ на изработеното, подъ това условие, обаче, щото г-нъ Ив. Грозевъ да е подписалъ документътъ, който установява количеството за плащане, както е казано въ чл. 24 отъ Главнитѣ условия и сговори.

Чл. 5. Суммитѣ задържани отъ Правителството подъ видъ на гаранция, ще носятъ въ полза на г-на Ив. Грозева отъ деня на привременното приемане, една лихва отъ петъ на стотѣхъ годишно, която ще се плаща всѣки шестъмѣсеченъ падежъ; отъ тѣзи сжщата дата г-нъ Ив. Грозевъ ще може да преобърне нужнитѣ сумми въ цѣнности, каквито би приело правителството.

Чл. 6. Въ случай, че г-нъ Ив. Грозевъ не би преобърналъ привременния залогъ на постояненъ, както е казано въ чл. 6 и 25 отъ поемнитѣ условия, Правителството само ще вземе нужнитѣ мѣрки чрезъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 7. Относително предаването подвижния материалъ, правителството ще вземе въ надлежно внимание при налагането глобитѣ предвидени въ чл. 7 отъ Поемнитѣ условия и случайтъ, ако желѣзнитѣ линии на съединитѣ държави не сж готови до толкова щото да се преведе чрезъ тѣхъ тоя подвиженъ материалъ.

Чл. 8. Въ случай, че Народното Събрание не би утвърдилъ настоящия контрактъ въ срока, опредѣленъ за тая цѣль въ чл. 6 отъ Поемнитѣ условия, той (контрактътъ) пада и остава безъ всѣкаква сила, а привременния залогъ, внесенъ отъ г-на Иванъ Грозева за да участвува въ търгътъ веднага ще му се повърне по заповѣдъ на Министрътъ на Финанситѣ.

Чл. 9. Настоящия контрактъ е подписанъ отъ договоряющитѣ се страни въ два екземпляра, отъ които по единъ оставатъ днесъ, въ рѣцетѣ на всѣка отъ нихъ; приложенията при настоящия контрактъ сж такожде направени и подписани въ двѣ екземпляра, отъ които единътъ ще бжде връченъ на г-на Иванъ

Грозева веднага слѣдъ утвърдението Контракта отъ Народното Събрание.

Направено въ София, двадесетъ и първий Маия, хилядо осъмстотинъ и осъмдесетъ и пета година.

Министръ на Финанситѣ и председателъ на Министерский Съвѣтъ: П. Каравеловъ.

Министръ на Правосъдието: В. Радославовъ.

Предприемачъ: Ив. Грозевъ.

Секретаръ на Министерский Съвѣтъ: Б. Горановъ.

LIGNE-TZARIBROD-SOPHIA-VAKAREL.

CONVENTION

pour

l'établissement de ligne au moyen d'une entreprise générale, à forfait.

Entre: Monsieur Pétko Karavelow, Ministre des Finances et Vassili Radoslavow, Ministre de la Justice, agissant au nom et pour le compte du Gouvernement Princier de Bulgarie, d'une part, et Monsieur Ivan Grosew, agissant en son propre nom, d'autre part, il a été dit et convenu ce qui suit:

Le Gouvernement Princier, désireux d'assurer la construction de la ligne de chemin de fer partant de la frontière serbe près Tzaribrod, passant par Sophia et aboutissant à la frontière romméljote au delà de Vakarel, se raccordant d'une part avec les chemins de fer serbes et d'autre part avec les chemins de fer ottomans, et dite: Ligne Tzaribrod-Sophia-Vakarel, vu le résultat des adjudications, tenues à cet effet, accepte la soumission présentée par Monsieur Ivan Grosew dans le concours du 14 Mai 1885 pour la construction du dit chemin de fer et de ses dépendances, sous les conditions de la présente Convention.

Art. 1. Le Gouvernement Princier donne à Monsieur Ivan Grosew, sujet bulgare domicilié à Sophia, qui l'accepte conformément aux engagements de la sus dite soumission, l'entreprise générale à forfait pour la construction du chemin de fer Tzaribrod-Sophia-Vakarel.

Les engagements réciproques des parties contractantes sont contenus dans la présente, et dans les pièces suivantes qui lui sont annexées pour avoir même force et valeur.

- 1) Le Cahier des Clauses et Conditions générales pour la construction à forfait de lignes de chemin de fer.
- 2) Le Cahier des Charges de la construction avec ses annexes.
- 3) La soumission visée ci-dessus.

Art. 2. Pour l'indemniser de ses engagements et à mesure de leur exécution, le Gouvernement remettra à Monsieur Ivan Grosew à titre de paiement à forfait, conformément au chiffre indiqué dans la soumission annexée, la somme de Seize millions neuf cent quatre-vingt dix mille francs or, en espèces moitié or et moitié argent au cours du jour.

En cas de modifications dans les principes adoptés pour le tracé et l'exécution des ouvrages, somme ci-dessus sera augmentée ou diminuée comme il est dit à l'article 23 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Art. 3. Sur le montant de la somme à forfait ci-dessus le Gouvernement délivrera chaque mois, depuis le commencement des travaux jusqu'à la réception provisoire de la ligne, de paiements à

compte qui auront lieu à Sophia entre les mains de Monsieur Ivan Grosew.

La valeur de ces paiements, établie comme il sera dit ci-après, sera toujours en rapport avec celle des travaux et fournitures exécutés jusque là; à cet effet le Gouvernement Princier a fait dresser, sur la base du prix à forfait soumissionné par Monsieur Ivan Grosew. Un bordereau des prix applicables aux diverses espèces de travaux et fournitures; Monsieur Ivan Grosew convient d'accepter sans aucune espèce de réserve le dit bordereau pour être employé dans la rédaction des états d'avancement, et comme tel annexé à la présente sous le No 4.

Art. 4. Le 20 de chaque mois les agents du Gouvernement assistés par ceux de l'entreprise dresseront un état détaillé des travaux et fournitures exécutés par l'entreprise, ainsi que des matériaux approvisionnés par elle et mentionnés au bordereau. Les quantités portées dans les états, multipliées par les prix correspondants du bordereau formeront les sommes sur la base desquelles seront effectués les paiements à compte.

Toutefois, il est bien entendu que l'on ne fera figurer à ces états d'avancement avec les prix du bordereau dans leur intégrité que des ouvrages qui, pris isolément, pourront être considérés comme terminés.

Pour tous les autres ouvrages portés aux états d'avancement, il sera fait sur les prix du bordereau des réductions en rapport avec les travaux restant à exécuter pour leur terminaison.

Le Gouvernement se réserve le droit de soumettre à une vérification les états présentés par ses agents; les sommes résultant de cette vérification seront délivrées sous déduction de la retenue de garantie de dix pour cent stipulée à l'article 26 du Cahier des Charges, et, éventuellement, de la retenue de deux pour cent destinée à assurer la régularité de service sanitaire, comme il est dit à l'article 14 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Les paiements auront lieu au plus tard le premier jour du mois suivant celui dans lequel aura été dressé l'état d'avancement, à supposer toutefois que Monsieur Ivan Grosew ait signé la pièce établissant le montant du paiement comme il est dit à l'article 24 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Art. 5. Les sommes détenues par le Gouvernement à titre de garantie porteront au profit de Monsieur Ivan Grosew à partir du jour de la réception provisoire, un intérêt de cinq pour cent l'an, payable par échéances semestrielles; à partir de la même date Monsieur Ivan Grosew aura la faculté de conventionner les dites sommes en valeurs agréées par le Gouvernement.

Art. 6. Faute par Monsieur Ivan Grosew d'effectuer la conversion du dépôt provisoire en dépôt définitif à titre de cautionnement, comme il est dit aux articles 6 et 25 du Cahier des Charges, le Gouvernement y pourvoira d'office à la diligence du Ministre des Finances.

Art. 7. En ce que concerne la livraison du matériel roulant, le Gouvernement prendra en dû considération pour l'application des amendes conventionnelles stipulées à l'article 7 du Cahier des Charges, le cas où les lignes étrangères qui doivent se raccorder à celle de Tzaribrod-Sophia-Vakarel ne seraient ni l'une ni l'autre dans un état d'avancement permettant d'y faire passer le matériel à livrer.

Art. 8. Dans le cas où l'Assemblée Nationale n'aurait pas approuvé la présente dans le délai fixé à cet effet par l'article 6 du

Cahier des Charges, celle-ci serait caduque et de nulle valeur, et le dépôt provisoire versé par Monsieur Ivan Grosew pour concourir aux adjudications, serait restitué sans retard sur l'ordre du Ministre des Finances.

Art. 9. La présente convention est signée en double exemplaire par les parties contractantes, un exemplaire restant dès ce jour aux mains de chacune d'elles; les annexes à la présente Convention sont également établies et signées en double exemplaire dont l'un sera remis à Monsieur Ivan Grosew aussitôt que l'Assemblée Nationale aura approuvé la présente.

Fait à Sophia, le vingt et un Mai mil huit cent quatre-vingt-cinq.

Pour le Gouvernement:

Le Ministre des Finances, Président du Conseil des Ministres:

П. Каравеловъ.

Le Ministre de la Justice: В. Радославовъ.

L'Entrepreneur: Пв. Грозевъ.

Председателъ: Съгласно чл. 32 отъ вѣтр. правилникъ питамъ Нар. Събрание: приема ли четеното предложение отъ правителството по принципъ? (Приема се). На основание същия членъ отъ правилника пакъ питамъ: сега ли да се разисква този въпросъ или да се избере комисия и да се препроводи на нея за изучаване? (Гласове: да се избере комисия).

Грънчаровъ: Мисля, по приетия редъ, особено като е важенъ този въпросъ, не може да се разисква веднага, но трѣба да се изучи. Трѣба да се предаде на комисия и мисля да се предаде на същата комисия, която бѣше избрана още въ миналата редовна сесия за разглеждане въпроса за желѣзницата, състояща отъ 45 души, защото тя се е занимавала вече съ този въпросъ.

М-ръ Каравеловъ: Тоже бихъ поддржалъ първото предложение на г-на Грънчарова, че трѣба да отиде на комисия, защото има много хартии, които трѣба да разгледа комисията, които се спомѣнаватъ, но тѣ не сж напечатани, а съществуватъ въ два екземпляра, както плановетѣ и пр.

Председателъ: Има предложение отъ г-на Грънчарова, поддржано отъ г-на М-ра председателя, да се препроводи това предложение на комисията по желѣзницата, избрана въ предпослѣдната сесия на IV-то Обикновено Нар. Събрание.

И. Мановъ: Азъ искахъ да говоря по въпроса: да ли на същата комисия или на друга да се пратятъ книгата за изучаване?

М-стръ Каравеловъ: По добръ да се вотираатъ двата въпроса отдѣлно; първий: да се пратятъ книгата на комисия и втория: каква да бѣде комисията.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание, щото книгата по въпроса за утвърждение контрактътъ по постройката желѣзнопътната линия Царибродъ — София — Вакарелъ, да се пратятъ на комисия? (Приема се). Г. Мановъ има думата.

И. Мановъ: Г-да представители! Г. Грънчаровъ прави предложение, което, разумѣва се, може да се дѣли на двѣ части; едната се прие именно: да се прати въпросътъ на комисия. Втората частъ е да се прати въпросътъ на изучаване на същата комисия, избрана въ миналата сесия за разглеждане законопроектитѣ по желѣзницитѣ. Споредъ мене, да се приеме токо тъй

това предложение на г. Грънчарова едва ли може. Трѣба отъ една страна да знаемъ навѣрно дали всички тия г-да 45 души, които съставляватъ оная комисия, присѣтствуватъ тукъ. Да вотираме само тъй: тая същата комисия да бѣде, може би ще попаднемъ въ погрѣшка, понеже, нѣкои отъ тѣзъ могатъ да отсѣтствуватъ. Ако би даже да се поддржаше въ началото същитѣ лица да влѣзатъ въ новата комисия, трѣба пакъ да бѣдѣтъ предложени изново, това добръ да се разбере, кои сж тукъ, да не попаднемъ въ оная погрѣшка, каквато можеше да стане, ако вотирахме просто въпросътъ да се прати на същата комисия.

Грънчаровъ: Азъ незная какво може да се разбере отъ думитѣ на г. Манова. Той поне не се искаса явно противъ моето предложение. Той каза само, че нетрѣба тъй просто да се приеме моето предложение, защото може би нѣкои отъ членоветѣ на първата комисия да не сж дошли. Моля ви се, ако нѣма двама, трима или петъ души, оставатъ другитѣ 40 души. Да вземемъ прочее, да ги предлагаме изново по име, едва има нужда. Въ това нѣма никакво особно значение. И нѣма да поврѣди на самата работа, ако приемемъ тъй както е моето предложение. Впрочемъ, ако г. Мановъ жѣлае да се предлагатъ по единъ, нѣмамъ нищо противъ. Резултатътъ ще бѣде същия, само време ще губимъ.

И. Мановъ: Азъ видоизмѣнихъ въ същностъ предложението на г. Грънчарова. Поне това той трѣбваше да разбере. Ако приемемъ тъй само неговото предложение, както той го направи, могатъ да се попаднатъ въ комисията и лица, които ги нѣма тукъ. Тогава питамъ може ли тъй да стане? За да се избѣгне тая погрѣшка, азъ поправихъ предложението на г. Грънчарова, защото, по принципъ, не съмъ противъ него. Но моята поправка е пакъ да се предложатъ лицата, за да не попаднемъ въ грѣшката, да влѣзатъ въ комисията лица, които за сега отсѣтствуватъ.

Д. Мишевъ: Съвършено никаква нужда нѣма, г-да представители, да се бавимъ по тоя въпросъ. Повечето членове отъ първата комисия сж тукъ. Ако отсѣтствуватъ трима, четирма, болшинството ѝ е тукъ. Опасенията на г. Манова сж неумѣтни. Можемъ да приемемъ предложението на г. Грънчарова и да пристъпимъ по нататъкъ. Пакъ остава на благоусмотрѣнието на Н. Събрание да рѣши както ще.

Предсѣд.: Поставямъ на гласуване предложението на г-на Грънчарова.

Ив. Славейковъ: Въобще съмъ противъ, г-да представители, да се приеме такъвъ обичай, щото една и съща комисия, избрана въ миналата сесия, да може да дѣйствува и сега. Първата комисия бѣше избрана по въпроса за желѣзницитѣ въобще, днесъ пакъ въпросътъ е другъ, именно за утвърждение контрактътъ по постройката на линията. Трѣба прочее, нова комисия за да изучи въпросътъ. По гласуването могатъ да влѣзатъ въ комисията същитѣ ония лица, но азъ съмъ противъ по принципъ, щото една бивша комисия да дѣйствува и сега като такъва.

Кр. Мирский: На мнѣние съмъ да се приеме предложението на г. Манова, да се избере наново комисия. Толкова повече това поддржамъ, защото има днесъ представители, които не сж били напредъ, и които могатъ да бѣдѣтъ противъ нѣкои членове отъ първата комисия. Освѣнъ това, предлагамъ щото комисията да състои не отъ 45, а отъ 21 д. и бюрото да предлага лицата.

Председ.: Има три предложения; първо: да се възложи въпросът на комисията избрана въ миналата сесия за изучаване законопроектитѣ по желѣзницитѣ; второ: членоветѣ на комисията, макаръ сжщитѣ, да се предложатъ изново; трето: комисията не отъ 45, а отъ 21 д. да състои.

Най-напредъ ще се вътира първото предложение, което е отъ г. Грънчарова: които не приематъ това предложение, да вдигнатъ рѣка. (Малцина) значи присма се.

Слѣдъ туй иде на дневний редъ избирание на комисия за провѣряване допълнителнитѣ избори.

Д-ръ Вачевъ: Въ миналата редовна сесия, а именно въ второто ни засѣдание, ние избрахме г-да представители една комисия, която да провѣри допълнителнитѣ избори за представители. Книжата по тѣзи избори бѣха предадени на тая комисия, която неуспѣ да докладва въ нея сесия, като остави за въ една бѣдѣща сесия да ни представи доклада си. Ако помня добръ, комисията се състосеше отъ 7 лица и тя е провѣрила горѣ-долу нѣкои книжа, които ѝ бѣха предадени и запознала се е отчасти съ тѣзи избори. Заради това, не ще бѣде неумѣстно, ако приемемъ такова едно предложение: да се предадѣтъ и другитѣ книжа за допълнителнитѣ избори на сжщата комисия, защото тя е запозната съ хода на тия избори. И така, азъ предлагамъ да се неизбира ова комисия за провѣрките, а сжщата да си остане. (Гласове: съгласни).

Председ.: Има предложение отъ Г-на Д-ръ Вачева, да се неизбира комисия за провѣрителнитѣ избори, а съ провѣрката да се занимае сжщата комисия, която миналата редовна сесия бѣ избрана за да провѣри допълнителнитѣ избори. Който неприема туй предложение, да си дигне рѣката. (Шикой не дига). Приема се.

Дневний редъ г-да представители е исчерпанъ.

М-ръ Каравеловъ: Азъ бихъ помолилъ, не може ли комисията, която вчера избрахме за да направи проектъ за отговоръ на тронното слово, да приготви проекта си до утрѣ. Това не е толкозъ голѣма работа, ако приготви нѣщо, за да можемъ утрѣ пакъ да се съберемъ поне това да свършимъ; защото по редътъ, който сме приели, ние не пристъпваме до разгледване въпроси, преди да отговоримъ на тронната рѣчь. Заради това бихъ молилъ, не може ли да ни се обещае комисията преди да се распусне засѣданнето, че ще да приготви за утрѣ проектътъ за отговоръ на тронната рѣчь.

Мирскій: Комисията вече се е поразговорила върху това, като какъвъ проектъ за отговоръ трѣбва да се състави. Ако и

другитѣ членове отъ почитаемата комисия сж съгласни, за утрѣ часътъ по 1 можемъ да приготвимъ нѣщо.

Секр. Мишевъ: Като членъ отъ сжщата комисия, азъ сподѣлямъ исказанитѣ отъ г-на Мирски думи и мисля, комисията ще може сега слѣдъ распушаннето на засѣданнето да се събере и да приготви проектътъ за утрѣ часътъ по единъ.

Д-ръ Вачовъ: Споредъ нашия Вжтр. Правилникъ, утрѣ нѣмаме засѣдание, а други день. Заради това утрѣ да се събираме само за отговора на тронната рѣчь, — за такъвъ единъ малък материалъ — ще бѣде излишно. Заради това, по-добръ е да оставимъ за идущето рѣдовно засѣдание да ни представи проекта си комисията, за отговора на тронната рѣчь и да се одобри отъ Народното Събрание.

М-ръ Каравеловъ: Ако бѣхме по-внимателни, щѣхме да разберемъ, че врѣмето ни е кжсо. До 3 Юний трѣба да се произнесемъ за желѣзницата: приема ли се предложението на правителството или не. А пакъ ние незнаемъ колко деня ще се препирате за приемането или неприемането. Значи не на 3 Юний трѣба да се внесе предложението на разискване, а два или три деня по рано. Заради това, вмѣсто да ходимъ да се расхождаме, можемъ утрѣ да се съберемъ и да направимъ отговорътъ. Поне Правилникътъ не ни запрѣщава да се събереме.

Ив. Славейковъ: Сесията, г-да представители, е извънредна и за кратко врѣме. За това, ние не можемъ да отлагаме по единъ день. Най-послѣ азъ се съгласявамъ съ г-на М-ра на Финанситѣ, че отговорътъ на тронното слово можемъ да свършимъ утрѣ. И по-добръ е да свършимъ по скоро и единъ день напредъ, отъ колкото единъ день по-сетнѣ.

Дюкмеджиевъ: Г-да представители! Азъ не зная да ли работата е малка. Трѣба това да знае комисията, която смѣ избрали. Азъ поне отъ моя страна ще помоля, да побързае, тѣй като нуждата изисква това; а пакъ не вѣрвамъ, че комисията се състои отъ такива хора, които да откажатъ, да се потрудятъ даже и нощесъ за да ни приготвятъ нѣщо за утрѣ. Заради това, моли ги и смѣя да съмъ увѣренъ че съ удоволствие ще приематъ това и утрѣ да ни представятъ проектъ.

Председателъ: Съгласно ли е Нар. Събрание утрѣ да има засѣдание. (Гласове: Съгласни). Който не е съгласенъ, да си дигне рѣката. (Шикой не дига). Приема се.

Значи, утрѣ ще имаме засѣдание и на дневний редъ ще бѣде, разгледване проектътъ за отговоръ на тронното слово.

Засѣданието се затвара.

(Затворено на 2 часа 30 мин. слѣдъ пладиѣ).

Председателъ: **С. Стамболовъ.**

Секретари: { **И. Лукановъ.**
А. Ташикмановъ.
Д. Мишевъ.
Н. Живковъ.
Т. Кърджиевъ.

Подиредедители: { **Н. Сукнаровъ.**
Тр. Пановъ.

Секретари: { **Ф. Симиловъ.**
И. Славейковъ.
Д-ръ Д. Вачовъ.
З. Градинаровъ.
И. Касабовъ.

ДЕБЪЗНИКЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание

(Втора извънредна сесия.)

III. ЗАСЪДАНИЕ, ЧЕТВЪРТЪКЪ 30 МАЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часътъ слѣдъ пладне, подъ предсѣдателството на г-на Тр. Панова).

Предсѣдатель (звъни): Ще се прочете списъкътъ на представителитѣ.

Секр. Ташикмановъ (прочита списъкътъ): Отсъствуватъ: Дим. Добревъ, Петръ Мишайковъ, Ив. Кавалджиевъ, Пв. Ивановъ, Лазаръ Дуковъ, Св. Ив. Радевъ, Ст. Хр. Савовъ, Сано Дашовъ, Василь Вълковъ, Тод. Ивановъ, Антонъ Ърпачовъ, Ив. Диговъ, Кирко Вълковъ, Хр. Нановъ, Дим. Радановъ, Хр. Симиловъ, Конст. Геневъ, Ат. Каракашовъ, Ив. Стояновъ, Хр. Ивановъ, П. Мариновъ, Д. Каранановъ, Д-ръ Черневъ, Недѣлчо Пушкаровъ, Ив. Златинъ, Османъ Бей, Чолаковъ, Зах. Байкушевъ, Ант. Поповъ, Д. Буровъ, Петко Кънчевъ, Юрдамъ Тодоровъ, Пв. Стѣмболовъ, Г. Тодоровъ, Хр. Десевъ, Д-ръ Конст. Стоиловъ и Тодоръ Яневъ.

Предсѣдатель: Отъ 195 души представители, въ днешното засѣдание присѣствуватъ 157, отсъствуватъ 38. Има законното число, за да се отвори засѣданието и пристѣпи къмъ разискване въпроситѣ положени на дневний редъ.

На дневний редъ имаме, докладване отъ комисията по отговора на тронното слово; но преди да дамъ думата на г-на Докладчика, ще помоля г-на Секретаря да прочете скратения протоколъ отъ вчерашното засѣдание.

Секр. Мишевъ: (Прочита протоколътъ отъ II засѣдание на 29 май.)

Предсѣдатель: Има ли нѣкой да направи нѣкоя забѣлѣжка по прочетения протоколъ? (Нѣма.) Ако нѣма нѣкой да направи забѣлѣжка, ще се пристѣпи къмъ дневний редъ.

Моля г-на Докладчика да заеме мѣстото си.

Доклад. Мирски: Избранната отъ Васъ въ първото засѣдание на настоящата сесия комисия да изработи проектъ за отговоръ на тронното слово, извърши миссията си и мя опълномощи да докладвамъ този проектъ, безъ да е напечатанъ докладътъ, споредъ 37-и чл. отъ Правилникътъ.

Ще имамъ честь да прочетѣ изцѣло проектътъ. (Чете:)

Ваше Височество!

Народнитѣ представители, свикани на извънредна сесия, считаме се твърдѣ честити, за гдѣто можемъ да изразимъ своята безкрайна радостъ, за личното отъ Ваша страна увѣрение и презъ послѣдното Ви пътувание изъ милото ни отечество въ чувствата на привязанность и преданность на народа къмъ престола, на Ваше Височество, които чувства, увѣрени сме, че при таково патриотическо и народополезно водение дѣлата отъ день на день по-вече ще заякватъ и се укрепватъ.

Господарю!

Главната задача на Нар. Събрание въ тая сесия, като ще бжде обсъжданието сключений за желѣзницата Царибродъ — София — Вакарелъ предварителенъ договоръ, който ни се представи отъ правителството на Ваше Височество за утвърждение, ще се постараемъ да го изучимъ най-тщателно и всестранно, и часъ по-скоро да се произнесемъ върху него, като същевременно ще положимъ особена грижа за запазване интереситѣ на страната.

При това считаме си за неминуемъ дългъ да искажемъ дълбока благодарность къмъ Васъ и правителството на Ваше Висо-

чество, за положенитѣ усилия относително по-скорото изпълнение между народното ни задължение.

Да живѣе НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Нашия Любимъ Князь Александър I-ий.

Председателъ: Какъ желае Нар. Събрание, алинея по алинея ли да се разгледва проектътъ? (Гласове: алинея по алинея!)

Моля г-на докладчика, да четете алинея по алинея.

Докладчикъ: (Чете.)

«ВАШЕ ВИСОЧЕСТВО, народнитѣ представители свикани на извънредна сесия, считаме се твърдѣ честити, за дѣто можемъ да изразимъ своята безкрайна благодарностъ за полученото отъ Ваша страна увѣреніе и презъ послѣдното Ви пътувание изъ милото ни отечество, въ чувствата на привязанностъ и преданностъ на народа къмъ престола на ВАШЕ ВИСОЧЕСТВО, които чувства увѣрени сме, че такова патриотическо и народополѣзно водение дѣлата, отъ день на день повече ще заякватъ и се укрепяватъ.»

Председателъ: Има ли нѣкой да направи нѣкаква заблѣжка?

Мар. Тихчевъ: Г-да представители! Отъ законопроекта прочетенъ отъ г-на докладчика на комисията за приготвлението отговора на тронната рѣчь, виждаме чувства, които изразяватъ благодарностъ, както къмъ особата на любимия нашъ Господаръ, които не сж поколебими въ сърцето на нашия народъ, тъй сжщо и чувствата, които се изказватъ въ благодарностъ къмъ правителството. Чувствата г-да представители, които се изказватъ въ такъвъ единъ актъ, трѣба да бждатъ чувства, които да сж истинското изражение на народната воля. Чувствата разбира се въ този случай колкото сж вѣрни, толкозъ по-добрѣ нашия Господаръ ще знае да води или държи висшій надзоръ и да води държавата къмъ едно бждще. Азъ г-да представители намирамъ, че въ този актъ на тронното слово, намирамъ казвамъ, че има нѣщо повече отъ колкото трѣба. Тукъ не се изказватъ чувствата тъй, както трѣба да стоятъ въ единъ подобенъ отговоръ; защото не трѣба да се глѣда само на едната частъ отъ народа, но трѣба да се глѣда цѣлата частъ на народа.

Вие знаете, г-да представители, че станаха заявления отъ разни мѣста на нашето отечество, станаха митинги въ Русчюкъ, Варна и Ломъ. (Гласове: не е истина! Лажешъ!) Вие знаете, че законни заявления се подадоха на нашето правителство и на нашия Господаръ. Станаха заявления и писмени отъ нѣкои други мѣста и тѣзи заявления бѣха тоже своеврѣменно предадени. Сичкитѣ белѣжки бѣха вѣрно изразени. Сега, въ този актъ да се неспомѣнува ни най-малко за тѣзи заявления, то ще рѣче, че не знаемъ народната воля да исповѣдаме. (Гласове: Ние сме Нар. Събрание!) Тѣй както е тя и ще направимъ грѣхъ.

За да не останемъ отговорни предъ нашето потомство, азъ изразявамъ желание да се тури въ този актъ и едно изражение, че работитѣ невѣрватъ добрѣ. (Смѣхъ. Гласове: браво, браво! Да живѣе ораторътъ! Да повтори!) Това е фактъ. (Гласове: лажешъ!) Това да ли е лаж или истина, не можемъ да оборимъ единъ фактъ, който е видимъ. (Гласове: повторете да чюемъ!) Туй което казахъ г-да представители е изказано отъ разни мѣста; слѣдователно, да повтарямъ туй, което е изказано ми се чини е излишно. Азъ слагамъ отъ собѣ си една отговорностъ, каквато може да има единъ представителъ предъ своитѣ избиратели частно и предъ своя народъ въобще.

Докладчикъ: Мене ми е жалко г-да представители, че се намѣри между насъ единъ, който иска отъ комисията нѣщо, което здравий разумъ не позволява, именно комисията да се невѣодушевлява отъ чувствата, които глѣда, че въодушевляватъ тѣзи, които е избралъ народътъ, да представляватъ неговитѣ желанія и нужди и да пазятъ неговитѣ интереси, но чувствата на нѣкои испждени чиновници и митингаджи въ Варна и Русчюкъ, сжщо и на такива чиновници отъ единъ затхпенъ край, отъ едно село, дѣто живѣе г-нъ Тихчевъ.

Азъ мисля г-да представители, че чувствата на единъ народъ немогътъ да се изразяватъ отъ единъ такъвъ митингъ, съ който е лжанъ Господарътъ. Азъ съмъ честитъ, г-да представители, като Варненски представителъ отъ дѣто имамъ данни да кажа, че тамъ е станалъ на 13 Май единъ седьмостотенъ митингъ, нѣщо фалшиво, нѣщо съ което Господарътъ е излганъ. Предъ сждътъ г-да представители, предъ сждебнитѣ засѣдатели. Тѣзи, които подписаха славната резолюция, че въ Варна се билъ събралъ митингъ отъ 700 души да укорятъ нашето правителство и тѣ били приели онази резолюция, която послѣ подписали и пратили на нашия Господаръ телеграфически, отъ тѣзи сжщитѣ лица, нѣкои като сждебни засѣдатели, нѣкои като зрители, съ негодование изслушаха единъ свидѣтел, който имаше да говори по тази работа. Азъ тукъ немогъ да кажа, защото дадохъ кѣт-ва и немогъ да си искривя душата. Следъ това разберете г-да представители, какво значение иматъ митингитѣ, за които говори г-нъ Тихчевъ, депутатъ отъ Дели-Орманъ. Неговото говорение е фалшиво, каквито сж и митингитѣ, на основание на които искаше да накара комисията да тури въ отговора това, което той желае. Въ отговорътъ на тронното слово г-да трѣба да се изразява истинската воля на народа, а не волята на хора, които като отстранени отъ народа, искатъ да оскърбятъ правителството на Негово Височество.

Градинаровъ: Г-да представители! Нашия многоуважаемъ събратъ, г-нъ Маринъ Тихчевъ, Аккадъларския депутатъ, намѣри случай да каже нѣколко думи, и то види се само за да бжде записано въ протоколитѣ, че и г-нъ Тихчевъ е говорилъ. Чухме г-на Тихчева да каже, че «да не останж отговоренъ предъ потомството и предъ собѣ си, искамъ да се вмѣсти въ отговора на тронното слово истинската воля на народа». Искалъ г-нъ Тихчевъ, казвамъ да се вмѣсти нѣщо истинско въ отговора и да се каже, че работитѣ не вѣрватъ добрѣ въ България. Дѣйствително, за г-на Тихчева, и за неговитѣ 3 1/2 аркардаши, може да не вѣрватъ работитѣ добрѣ; но кой е виноватъ на това? Но да ли цѣлия български народъ мисли тѣй? Ако г-нъ Тихчевъ иска съ своитѣ другари 2-ма и 3-ма да наложи своята воля и своето щение на Нар. Събрание, имамъ честь да отговоря на г-на Марина Тихчева, далечъ да бжде отъ него тази мисълъ, и че народнитѣ представители никога нѣма да бждатъ таквизъ и да кажатъ това, което е волята на разни Тихчеви и пр. Дѣйствително, че въ отговоритѣ на такива актове винаги трѣба да сжществува сжщинското изражение на народната воля. Но дали въ тоя прочетенъ сега актъ не е изразена сжщинската народна воля, и ако ми се каже противното, то съ какво се доказва? Да ли съ тия нѣколко скромни и подготвени митинги? Може би г-нъ Аккадъларския депутатъ да е устроявалъ нѣкакви митинги; но срѣщу тѣхъ станаха околийски митинги съ хиляди души, които

протестираха против тѣхнитѣ не законни заявления. По туй казание на г-на Тихчева не е друго, освѣнъ да се каже, че е говорилъ, и то само за това за да не останжлъ г-нъ Тихчевъ отговоренъ предъ потомството.

Грънчаровъ: Г-да представители! Излѣзе единъ измѣжду нашитѣ събратия, а именно г-нъ Тихчевъ да развива теория съвсѣмъ друга, а не тази, която може да се практикува въ Конституционни държави и народ. представителства. (Шивачевъ: Записанъ ли съмъ г-нъ председателю!) (Председателъ: Не дѣйте бърза г-нъ Шивачевъ, записани сте). Не зная защо се избиратъ народни представители, защо се свиква Нар. Събрание, когато то не е изражение на народната воля, когато ще бѣде изражение на народната воля Куртъ-Бунарския митингъ отъ 50 души, Руссенския отъ 500, Варненския отъ 700 души и пр. Моля ви се, топу топтана 2000 души изражаватъ недовѣрние къмъ правителството и тѣ изражавали народната воля, а избранитѣ представители отъ 2.000,000 души народъ, не били исказвали народната воля! Е моля ви се, такава дума може да излѣзе само отъ единъ депутатъ, който има такава понятие за народното представителство, както г-на Тихчева. Не виждаме, че митингитѣ исказватъ недовѣрние къмъ правителството. 500 души, казва, направиха въ Руссе митингъ и исказаха недовѣрние къмъ правителството, че работитѣ въ България невърватъ добръ. Моля ви се 500 души въ Руссе направили митингъ, но колко е населението? 50,000 души. Най-послѣ да земемъ, че 500 души въ Руссе сж били които изражаватъ народната воля и 700 души сж били въ Варна. Такива думи до колко можтъ да иматъ основание, то остава на г-на Тихчева да каже понеже той всѣкога говори за отговорностъ предъ потомство и съвѣсть, като, че ние нѣмаме съвѣсть, ако не предъ потомството, то поне предъ избирателитѣ, които сж живи и може да ни попитатъ: проводихме ви какво направихте? А не да чакаме за потомството.

Индѣ не било това и тукъ не може да бѣде и смѣшно е да се проповѣдва, че може да се изрази народната воля вънъ отъ Нар. Събрание, вънъ отъ народнитѣ представители, вънъ отъ онези избранници на народа. Ние сме избранници на народна, ние сме изразители на народната воля, народа исказва чрѣзъ нашитѣ уста и туй, което исказватъ народ. представители, туй е вѣрно, а не онова, което казватъ митингаджитѣ, и онова, което е станало въ Куртъ-Бунаръ не може да се приеме за изражение на народната воля. Незная, да ли има между насъ нѣкои представители, още като г-на Тихчевъ, които да се съмняватъ, че сж изражения на волята на българския народъ, не зная, може да е г-нъ Тихчевъ, може да се намѣрятъ и други, и тогава защо стоятъ тукъ? Народната воля е Народ. Събрание, и койго мисли, че не е Нар. Събрание, изражение на народна воля и мисли, че изражение на народната воля сж по вънъ отчисливаниитѣ чиновници, той може да отиде тамъ да исказе народната воля и да не иде тукъ. Това е позоръ, г-да. То е незащитане правото на Нар. Събрание; мисля, г-да представители че ние тукъ като изражение на народната воля можемъ да кажемъ истинна онова, което чувствува народа, не остави друго нищо, — по желая да се поговори по-вече, не желая да се прекратятъ дебатитѣ, — тѣй щото опозицията нека исказе какво иска да каже за да знае още единъ, че Нар. Събрание е народната воля и какъ народа се изражава. Туй имамъ да кажа.

Шивачевъ: Г-да представители! На практиката, на която се основава болшинството, при всичко, че исказа г-нъ Тихчевъ своето мнѣние и мнѣнието на избирателитѣ си, стана шумъ, гюрудгия, пѣтардия и т. д. Не зная какъ разбиратъ представителитѣ, които иматъ честта да бѣджтъ, не само представители на болшинството, но може да се представляватъ, че били представители на либералната партия въ България . . . (Гласове: Тукъ за партии се не говори). 93 чл. отъ Конституцията дава еднакво на всички представители, да исказватъ своето мнѣние. Ако представителитѣ минатъ границата на приличнето, тукъ има председателъ, който ще направи забѣлжжа, и ако признавате, че има Конституция, азъ ви моля, да ме изслушате, ако нѣма, тогава кажете, че не може да говори никой отъ опозицията и ще престанемъ. Основающъ се г-нъ Тихчевъ на чл. 93, исказа своето мнѣние. Както болшинството има право да казва, че има довѣрние, и можи да вѣрва, че дѣлата отиватъ много хубаво; мисля, че и опозицията има пълно право да каже своето мнѣние, до колко дѣлата на Министерството сж патриотически и народополѣзни. Ако нѣма право опозицията да исказва недовѣрние, тогава питамъ: какво право има болшинството да казва, че има довѣрние? Г-нъ Тихчевъ каза, че предъ видъ на словото на нашия Господаръ, което се исказва въ първата половина, че ШЕГОВО ВИСОЧЕСТВО се радва, че е обиколилъ една часть отъ отечеството и се увѣрилъ напълно въ преданността на народа къмъ неговия престолъ, и послѣ говори за желѣзницата. Слѣдователно въпроса ни най-малко не се касае до колко дѣлата на М-рството вървели много хубаво и до колко правителството изпълнява законитѣ, и до колко е солидарно съ общественното мнѣние, което е съвършено особено отъ мнѣнието на г-на Грънчарова и общественното мнѣние е по добръ стопанинъ, за добрия вървѣжъ на работитѣ, макаръ да е избрало свои представители. Общественното мнѣние не е дало единственното право на г-на Грънчарова и на Шивачева да казватъ . . . (Смѣхъ). Народа като избралъ свои представители, въ сѣщото врѣме си запазва правото да констатира представителитѣ, до колко представляватъ истинската воля, до колкото слѣдятъ и дѣйствуватъ въ интереса на самия народъ, който ги е избралъ. Да ми кажи г-нъ Грънчаровъ, че е толкова свѣтъ, както и г-нъ Градинаровъ и другитѣ, които говорихъ, че сж толкова свѣти и иматъ толкова божественна дарба, че може да представляватъ истинската народна воля, това е по-вече отъ самохвалство. Може да кажтъ г-да Грънчаровъ и Градинаровъ, че «ние исказваме нашето мнѣние, или исказваме мнѣнието на болшинството», и върху това, не може да се каже нищо, но да казватъ, че това е мнѣние на цѣль български народъ, това е самохвалство. Мнѣнието на опозицията е, че работитѣ въ България не отиватъ по мѣдъ и масло, както поч. комиссия, която е съставила отговора на тронното слово и която казва: (Мановъ: Както въ врѣме на преврата). При таково патриотическо и народополѣзно водение дѣлата, когато ние, а особено азъ отъ моя страна казвамъ, че както върватъ дѣлата у насъ въ България въ настоящия режимъ, не отиватъ тѣй, както би трѣбвало да отиватъ споредъ основния законъ, който дава права равни на всички подданици на Българското Княжество, що се касае за митингитѣ, за които каза г-нъ Тихчевъ, че имало тукъ, тамъ, станаха нѣкои отъ болшинството да кажтъ, че имало 2, 3 и както и г-нъ Мирски каза, че били фалсифицирани . . . (Мирски: Доказа се въ сѣда).

Нѣма нужда българския народъ, който е умѣлъ въ разстояние на 500 години да задържи своята самостоятелност, ми се струва, ще умѣе да запази своята свобода и да може да се запази отъ лицата, които мисли, че сж монополизирани народната воля и я казватъ. Повторявамъ да кажа, че митингите, които станали, тѣ сж извършили своя дългъ, дали сж своитѣ резолюции и остава на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Господаря, които е единствения сѣдия въ една конституционна държава да види до колко общественото мнѣние е солидарно съ Народ. Събрание и до колко Българския народъ е съгласенъ съ дѣйствието на това болшинство и на неговото правителство. Ако е въпроса да се говори за добрина или лошавина отъ режима, то моля да се тури тази фраза и да се каже: «При всичкото жалание и при всичкото изказване на мѣшештвото, че иска и изпълнението на конституцията, казва, че правата сж само за членоветѣ на болшинството». (Гласове: Лажешъ! Не е истина). Това е истина, и азъ ще ви покажж. (Гласове: Лажешъ. — Тропание). Моля г-на председателя, да ми оставатъ да говоря. (Гласове: Фактове покажи). Това е фактъ, че не ми се дава да говоря. (Гласове: Лажешъ!). (Председателъ: Моля тишина, г-да представители!). (Гласове: Нека говори). Ми се струва, както казахъ и по-преди трѣбва да имате търпѣние да ми изслушате. Ако самата дума либералъ ще каже свобода, дайте ни думата да искажемъ и ние. (Гласове: Да говори г-нъ Шивачевъ). Казахъ, г-да представители, и по-напредъ, че нашата Конституция предвижда правдини за всичкитѣ български граждани, безъ исклучения на съсловия и разни партии. Понеже сега въпросътъ е да си искаже всѣки своето желание, азъ отъ моя страна се изказвамъ, че е желателно, и въ интересъ на населението и болшинството на Нар. Събрание е, да се даватъ правата, които е осѣтила Конституцията, еднакво на всички български граждани, въ Нар. Събрание вътрѣ, или вънъ. Това е моето мнѣние и желая да се присеме, щото въ отговора на тронната рѣчь, при думитѣ: «При такъво патриотическо и народополѣзно водение на дѣлата» . . . една фраза въ такъва смисълъ. Но азъ пакъ казвамъ, че трѣбвало би човѣкъ да има голѣмъ куражъ за да говори както мисли. Нѣма свобода на словото тамъ, дѣто не се позволява да говори човѣкъ . . . (шумъ) може да говори само този, който има болшинството така да кажж . . .

(Докладчикъ: г. Шивачевъ да говори фактически, не-като лъжешъ!)

М-ръ Президентъ: Азъ не зная какво право има почит. опозиция да се оплаква, че Нар. Събрание не слуша когато говори нѣкой отъ членоветѣ и. Самъ г-нъ Шивачевъ говори тукъ дързост и свърши съ дързост. И никой нищо не му забѣлжи. Не знажъ г. Шивачевъ на що е способенъ, но ако говори по той начинъ г-нъ Председателъ въ правото си бѣше да му забѣлжи, както това прави на другитѣ г-да депутати.

Докладчикъ: Като докладчикъ на комисията, заявлявамъ че съмъ опълномощенъ отъ нея да отгѣглямъ всѣка дума, фраза, противъ, които могатъ да се даджъ доказателства. Азъ моля г-на Шивачева отъ името на комисията да представи доказателства, които да подкрѣпятъ неговото предложение. Инакъ да се говори само на вѣтъръ е—безобразие. Дайте поне единъ фактъ.

Н. Мановъ: Г-да представители! По разискването отговорътъ на Тронното слово, г-нъ Тихчевъ повдигна въпросъ, че положението на нашия народъ, както е сега, не се изказва вѣрно

въ проекта, съставенъ за отговоръ на словото. Послѣ това, г-нъ Шивачевъ дойде да подкрѣпи мнѣнието на г. Тихчева. Да не ви е чудно, г-да представители, че като говореха, както г. Тихчева, тѣй и г. Шивачевъ, излѣзоха съвсѣмъ голословни. Тѣ говорехъ въобщо думи, но нѣмаха нищо на рѣжа да покажжтъ, че наистина положението на народа е такъво, каквото тѣ го представляватъ. Г. Тихчевъ поиска вторично за доказателство на това, да представи нѣкой станали митинги. И моля ви, г. Тихчевъ иска въ отговора на тронната рѣчь, да се помене за тия митинги! Азъ просто не можъ да си въобразя, какъ може да се допустне подобно нѣщо. Може ли едно Народно Представителство да помѣсти въ отговора на тронната рѣчь, като за Куртбунарския митингъ? Това би било едно безобразие, а не конституционализъмъ и парламентаризъмъ. Азъ нещж да говоря какви сж били тия митинги, отъ колко души и отъ какви сж състояли. За тѣхъ говорихъ други г-да. Азъ ще обърнж внимание върху това, че положението било нетърпимо, че съществувало зло, та на това основание почит. опозиция повдига оплаквания. Можъ да кажж азъ напротивъ, че отъ когато е възлѣзжлъ на управлението г. Каравеловъ, управлението върви много добрѣ, България се управлява много по-добрѣ отъ колкото другъ пѣтъ. (Гласове: Вѣрно!) Какво изказва г. Шивачевъ? Положението на народа подъ настоящия режимъ, казва, е лошо, нетърпимо, и съ това собствено иска да ни докара до убѣждение, че отъ днешното Министерство, България не се управлява добрѣ и да бламираме правителството. А пакъ, нито г. Тихчевъ, нито г. Шивачевъ, не можахъ да представжтъ отдѣлни факти отъ едногодишно управление на настоящето правителство и съ тия факти поне, да се хвърли като сѣнка на незаконно управление, на управление, което отиѣма правата на едни и ги дава на други, както искаше да каже г. Шивачевъ. Азъ ще кажж, въ отговоръ на г. Шивачева, че България сега наистина не се управлява както послѣ първия юлия 1881 г. И ако жалѣй той за това, нека жалѣи, нека плаче, а цѣлъ Български народъ ще му се смѣе. За такъво управление да се жалѣи, е безобразия отъ единъ представителъ. Въ какво отношение страдатъ интереситѣ на нашата страна? Какво зло е направило нашето правителство, отъ какъ е взело управлението на страната? За да докаже това, какво представи почит. опозиция? Г. Тихчевъ, който е вѣрлж врагъ на днешното правителство несмѣи и нѣма, нито единъ фактъ да представи, който да говори въ полза на съжалението му. Не каза ни единъ фактъ, че едни граждани се ползватъ отъ правата си по Конституцията, а други не. Слѣдователно всичкитѣ заявления на г. Тихчева и Шивачева бѣха голи думи и възбудени отъ опозиционна еграсъ.

Г-да представители! Говори се на дълго и широко отъ г. Грънчарова относително това, което съставлява изражение на народната воля. Азъ ще кажж въ двѣ думи, че свещенната ограда на Нар. Събрание, гласътъ на народнитѣ представители, тѣ могатъ да изражаватъ народната воля, защото народното представителство е отъ страна на 2 мил. народъ. Може би да има недо волни на 100-тѣхъ единъ, на хилядото единъ, но какво да имъ се прави, може би заслужаватъ това, и въобщо трѣба да търпятъ. Ако болшинството отъ народа е доволно, малцината неможтъ да се слушатъ. Това е истинското конституционно управление. Ако пакъ г. Тихчевъ и г. Шивачевъ се плачатъ отъ конституцията, то да не се покоряватъ.

Ще свърша, г-да представители, като кажж, че вие сте отъ всички краища на нашето отечество, времето сте минавали между тоя народъ, който да ли е доволенъ или не отъ настоящия режимъ сами знаете. Вие сте постоянно въ земаще-даване, вашия общественъ животъ е между тия, които сж ви избрали; ще кажж, че вие можете да се произнесете по съвѣсть, да ли е доволенъ народа или е нетърпимо положението му, както го представлява почит. опозиция. Въ последния случай може би да сж ви поржчали да бламирате настоящето правителство и да се повърнатъ блаженнитъ времена на пълномощията.

Ив. Славейковъ: Обичай е г-да представители, когато се отговори на тронната речъ, опозицията, по нѣкон сериозни причини, да излиза съ нѣкакво предложение да искаже и тя отъ своя страна, тѣй да кажж, мнѣнието си, ако не за цѣлия народъ, поне за ония части, въ които сж избрани като представители, за да защищаватъ интереситъ имъ. Който редовно чете вѣстникитъ, ще е забѣлѣжилъ, че всѣка година когато се събира предсавителното тѣло да обсъжда дѣлата на правителството и да удобрява законитъ и наредбитъ за страната, винаги въ отговора на тронната речъ опозицията излиза съ предложение въ противна мисль на болшинството и се старае да убѣди това болшинство въ нуждата да се приеме нейното предложение. Това е и твърдѣ законно нѣщо. Това позволяватъ не само конституцияга, но и законитъ. Но въ други страни, дѣто се практикува конституция, като излизатъ отъ меншеството хората да правятъ такива предложения, излизатъ не по тоя начинъ както г-да Тихчевъ и Шивачевъ. Ние разумѣва се като още нови въ политическия животъ, може би да не знаемъ съвършено добрѣ редѣтъ, който се пазивъ другитъ страни, но пакъ все можемъ да разберемъ колко е ползевенъ или вредителенъ единъ начинъ отъ другъ на выходкитъ на опозицията. Азъ можж да забѣлѣжж твърдѣ справедливо, че начинѣтъ по който г-нъ Тихчевъ излѣзе съ своето предложение, е начинъ съвършено безсмисленъ. Той каза, че вие съ това отвѣтно слово на тронната рѣчь сме отишли много повече отъ колкото трѣбало, за да изразимъ желанието си, волята си, и благодарността си къмъ Господаря. Може ли подобно нѣщо да става въ едно Нар. Събрание? Това нийдѣ не е позволено. (Тихчевъ: песьмъ казалъ тѣй.) Това сж самите собствени думи. (Тихчевъ: не е истина!) Г. Тихчевъ, не само каза, че народа не е благодаренъ отъ настоящето правителство, но, че и не е благодаренъ и отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО . . . (Тихчевъ: не е истина!) Това е значението на вашите думи, че отговорѣтъ на тронната речъ, както го е проектирала комисията, билъ нѣщо повече. Тия думи ще се намѣрятъ въ стенографическитъ протоколи. Домогванието на г. Тихчева, разбира се, е да докара болшинството въ убѣждение да бламира правителството. Това е достойно само г. Тихчевъ да го направи.

Сега ще мина на думитъ на г. Шивачева.

Г-нъ Шивачевъ, като захвана да говори въ подкрѣпление думитъ на г. Тихчева, отиде до тамъ, щото по ясно предложи да се бламира правителството. Причинитъ, по които той желае това да стане, сж просто едно утвърждение. Нищо повече. И той поменъ нѣщо за митингитъ. Може би митингитъ за тѣхъ сж основа, да се исказва народната воля въ отговора на тронната речъ. Азъ незнаж да ли на митингитъ можемъ да се основаваме сега или на Нар. Събрание?—Отъ това може да се заключи колко е смѣш-

но, колко е просто даже, — да не кажж нѣщо повече — предложението на уваж. опозиция. Да представлява митингитъ съ права и длѣжности на едно Нар. Събрание! — такъва теория може да похвали ти на други страни. Толкова можж да кажж по тая часть отъ речѣта на г. Шивачева.

Желая, г-да представители, да обѣрнж вниманието ви още върху едно нѣщо. Г. Шивачевъ много нѣщо наговори въ смисль, че въ насъ не се давали еднакви права на всички. Той каза, че на едни се даватъ другояче правата, когато на други — не тѣй. И най-последъ даже си позволи да заплашва. Тя е впрочемъ негова приета маниера, която до какви слѣдствия може да го довежда, самъ той знае. Но азъ ще кажж на г-на Шивачева, че ако той оспорява правото на болшинството да изражава волята на народа, ако иска да отдаде това право на митингитъ, то съ какво право той и г. Тихчевъ искатъ да налагатъ мнѣнието си, това да се вземе за основа, а не противното? Дѣ има повече гаранция, че общественото мнѣние осжда или удобрява водението дѣлата отъ едно правителство? Да ли, когато представителното тѣло, отъ 195 души, въ 130 и 140 изражава благодарностъ къмъ правителството, трѣба да се слуша, или — въ 20—30 души? Дѣ е по-голямата гаранция? Да ли, ако се вземе мнѣнието на болшинството, или на меншеството? Оставамъ, г-да представители, тол въпросъ вие сами, по съвѣсть, да си разрѣшите.

Ст. Стамболовъ: Отказвамъ се.

Балкански: Отказвамъ се.

Н. Живковъ: Г-да представители! Доста се говори по проекта на отговора на тронната речъ, именно за думитъ изказани отъ г-да Тихчева и Шивачева. Азъ, при всичко това неможж да се стжрпя да не отговоря на тия думи, въ които, на време, се явяватъ добри работи. Едина отъ тѣхъ говореше, а другий повтаряше, като стовърволица отъ тия добри работи. Г. Шивачевъ опираше най вече на това, че на всички не се давали еднакво правата, гарантирани отъ нашата Конституция. Въ тия думи може да има малка истина. И дѣйствително, нече да сж наградени тѣй равно другитъ представители, както г. Шивачевъ отъ своитъ избиратели. (Смѣхъ). До колкото знаая, той е билъ битъ отъ своитъ избиратели. Тая награда я добилъ, видисе за това, защото избирателитъ му узнали до колко той върши работитъ и защищава интереситъ на избирателитъ си по обѣщанията, които е далъ. И болката на г-на Тихчева, може да е отъ тая категория. Може би той се сматря представителъ на цѣль народъ, а не на 10.000 души, когато може да се оспори и последното, защото по разни шмекерии е успѣлъ да се избере. Ние обаче сме увѣрени, че нашия изборъ представлява отъ 10.000 д. Единъ представител значи говори съ 10.000 души. Той изражава волята и желанията на 10.000 души. Споредъ Конституцията тѣ пакъ, представители, представляватъ цѣль народъ. Болшинството на Нар. Събрание наистина наскърбява г. Тихчева и Шивачева, като неиска да приеме тѣхнитъ утвърждения, че страдатъ интереситъ на народа при настоящия режимъ. И тѣхнитъ избиратели били толкова Конституционни. Знаая още, г-да, — имамъ свѣдѣния за това, — че сж ходили въ Русенский окръжъ да съставляватъ махзари несамо противъ правителството, но и противъ представителното тѣло, на което да се свали представителския мандатъ. Наистина да иматъ толкова просто понятие за представителския мандатъ, тия г-да, азъ твърдѣ съжелявамъ. Моля ви, въ коя Конституционна

държава се е чуло и видѣло да излизатъ хора; освѣнъ това тѣй или инакъ, считатъ се народни представители да подписватъ махзари въ такъва смисълъ? Толкова глупави нѣща да се правятъ, азъ твърдѣ съжелявамъ! (Смѣхъ.) Че какъ ще свалите представителното тѣло съ махзари? Разбирамъ се подписватъ махзари противъ нѣкой началникъ, правителството да го премѣсти или отчисли. Но противъ представителитѣ, и като не имъ минала думата казватъ, че невѣрвѣли добрѣ работитѣ. . . (Смѣхъ.)

Освѣнъ това, тѣ увѣряваха НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, че невърватъ добрѣ работитѣ, че по вънъ е ужасъ и т. н. Увѣренъ съмъ отъ любезность, П. В. излѣзе да пропхтува въ България, да се увѣри лично, да ли тѣй наистина стоятъ работитѣ, както ги представяватъ, или не. Защото представляваха му тѣй работитѣ, щото би казалъ човѣкъ, че наистина на вънъ България пропада. Ние прочее видѣхме, че П. В. си направи труда, като истински баща на своето отечество да обиколи и се увѣри въ всичко. Слѣдъ връщанието си ние виждаме какви впечатления има той. Въ тронното слово, съ което откри настоящата извънрѣдна сесия, казва, че народътъ билъ твърдѣ задоволенъ отъ настоящето правителство, ималъ вѣрноподданическа привязанность къмъ неговия престолъ и пр.

Дюкмеджиевъ: Г-да представители! При толкова говорение, на да ли остана да кажъ нѣщо и азъ, но поне ще кажъ това, което може би да бѣде въ полза на поч. опозиция. Всичко противъ тѣхъ говориха, азъ ще говоря за тѣхъ. Г-нъ Шивачевъ каза, че представителитѣ не могли да изразаватъ истинската воля на народа. На истина неможаха тогава, когато се избираха съ баионети, а тѣзи понеже сж избрани безъ баионети, а съ народната воля, то тѣ сж изражение на народната воля. Колкото за г-на Тихчева, той се съмнѣва въ това, защо? Защото човѣкъ мисли отъ себѣ си. Може и други да правятъ спекулация както него. Веѣки, който знае неговото минало, знае. . .

П. Славковъ: Г-да! По подигнатия въпросъ отъ г-на Тихчева, глѣдамъ мнозина отъ членовѣтѣ на болшинството осѣдиха това, което той заяви. Напротивъ, азъ не виждамъ да претендиратъ както г-нъ Тихчевъ, тѣй и г-нъ Шивачевъ нѣщо много. Съ малко думи искаха да кажатъ това, което тѣ или частъ отъ народа усѣща. Какво искаше да се каже г-нъ Тихчевъ? Да се помене въ отговора на тронното слово и Аккадѣндарския митингъ. (Смѣхъ). Е моля ви се много ли нѣщо иска г-нъ Тихчевъ съ това? Г-нъ Шивачевъ пакъ искаше да се каже, че тукъ нѣмало конституционно управление, защото билъ испроводенъ, както се научавамъ съ конвой до Троянъ. Испроводенъ е човѣкъ съ конвой, и истина, ако той не е заслужвалъ, това не е конституционно и поддържамъ тѣхното мнѣние да се напише въ тронното слово, да разбере НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, че единъ човѣкъ е проведенъ съ конвой. Въ това време, когато говореше г-нъ Шивачевъ; хрумна ми нѣщо въ ума, че хванаха единъ лудъ въ Ряховица за да го проведатъ въ Варна и той казваше, че това не е конституционно. (Смѣхъ). За това, азъ неவிждамъ, че не претендиратъ нѣщо много и ще моля г-да представителитѣ да се впише това въ тронното слово.

М. Тихчевъ: Г-да! Думитѣ, които бѣхъ изказалъ се претълкуваха, преиначиха се и не имъ се даде истинския смисълъ, както искахъ да изрази. Никакъ неискавахъ желание за да се каже нѣкое недоверие, чрезъ отвѣта на тронното слово къмъ

м-рството. Това нѣщо неказахъ. Ни най-малко неказахъ довѣрие или не довѣрие или да се даде или бламъ. Просто неказахъ, че тѣй като работитѣ не вървятъ добрѣ въ България, да се тури такава една смисълъ, — да се рѣче, че работитѣ въ България, не вървятъ добрѣ. Настоявамъ пакъ на митингитѣ, на многобройнитѣ заявления, които излѣзоха отъ срѣдата на народа, нѣща които сж извѣстни. Искаха се фактове. Позволете ми да прочетѣ нѣколко фактове и то вкратцѣ. Принципа на едно конституционно управление е този, щото законитѣ винаги да проистичатъ отъ едно законодателно Нар. Събрание. Позволете ми тогава да попитамъ, когато едно правителство само измѣнява или доуълнява или съставя единъ законъ, тогава, това правителство може ли да се нарече конституционно или не? За доказателство представямъ измѣнението на закона за сѣдебнитѣ засѣдатели, нѣщо, което е станало въпрѣки закона, само по едно предписание. Послѣ, че работитѣ не вървятъ добрѣ се види и отъ това още, че се потъпква чл. 115 на Конституцията, като не се дава право на опозицията. Това е бѣлѣжка, която чувствува меншинството и не може да не изкаже тази бѣлѣжка. Трето Направи се отъ страна на опозицията още миналата сесия едно запитвание, къмъ м-твото разбира се, за запазване личната свобода и неприкосновенността на жилищата. Това право не се даде на опозицията да го развие отъ трибуната на Народ. Събрание, и то за опозицията е една болѣжка. Издаде се единъ законъ за 7 дневно арестуване отъ страна на м-рството, преди да бѣде вотиранъ отъ Народното Събрание. Потъпканъ е 93 чл. отъ Конституцията, защото отъ трибуната на Нар. Събрание се бяха представители, и т. н. т. Толкова и толкова фактове има и сега въ таково едно малко време да изброявамъ, не може. Заради това настоявамъ, г-да представители, разбира се, ако поглѣднетѣ на работитѣ съвѣстно, както се представятъ днесъ и като сж въ сѣщность въ народа, такова едно малко приложение на тронното слово ще допустнете.

М-ръ Каравеловъ: Нѣмамъ нищо и съзнавамъ, че опозицията трѣба да каже нѣщо, но отъ своя страна желалъ бихъ, ако има по свѣстни хора, тѣхъ да прати да говорятъ, защото отъ думитѣ на г-на Тихчева излиза, като отъ думитѣ на оновова, който питалъ: «лани умрѣлата кобила жива здрава ли е»? (Смѣхъ). Тукъ се говори за недоовѣрие къмъ правителството, нѣщо което нѣма никакво отношение съ въпроса. Чл. 115 на Конституцията казва, че Нар. Събрание има право да дава тълкувание на Конституцията и законитѣ и то е дало това тълкувание. Компетентното лице, което има право да дава тълкувание, то го е дало. Справедливо ли е дадено по вашата съвѣсть или не, това е другъ въпросъ. Но тукъ не се отнася, нито къмъ сесията като законодателно тѣло, нито къмъ правителството. Никакво отношение нѣма. Тогава незная защо да се говори за 115 чл. Колкото за случката съ г-на Шивачева, съжелявамъ, че се случи въ Нар. Събрание, но, г-да веѣко търпѣние даже и въ Англия има край; колкото за другото, което говори г-нъ Тихчевъ, т. е. за сѣдебнитѣ засѣдатели, азъ нищо не можахъ да разберѣ. Ако ни растълкува той поподробно работата, азъ ще му отговора. Значи всичкитѣ факти на които опозицията се опираше, сж празни. Азъ бихъ молилъ уважаемата опозиция да некарва по добри оратори, за да можемъ да чуемъ нѣщо свѣстно.

М-ръ Радославовъ: Каза се отъ нѣкои представители, че когато се говори противъ едно нѣщо, трѣба да се показватъ

фактови и вида въз основаване на това, г-нъ Тихчевъ като: първо, второ, трето и т. н. т., каза че съществува въ България законъ за сѣдебнитѣ засѣдатели. Забѣлѣжете, той е адвокатъ, бивши сѣдия, народенъ представителъ, виденъ членъ отъ оппозицията, но не каза: кой е закона, отъ коя дата, кога е измѣненъ отъ правителството, което е важно. После каза: правителството издаде законъ за арестуване на 7 дена, а не каза какъвъ е, кога издаденъ и пр. Трѣба тукъ да забѣлѣжа, че оппозицията трѣба да пусне единъ по опитенъ ораторъ да говори въ Събраннето, а не както Тихчевъ, който не заслужава даже да се чува, а не да му се отговаря

Кърджиевъ: Г-да представители! При разискването въ Нар. Събрание отговора който ще даде представителството на нашия Господаръ, оппозицията поиска да искаже своето мнѣние, като какъ глѣда и разбира тя положението на отечеството, положението на народа при владѣющия днесъ режимъ. Първи подигна въпросътъ г-нъ Тихчевъ. Дѣйствително, г-нъ Тихчевъ може да не е ималъ куражъ, за да наброи цѣлъ редъ фактове или примѣри, съ които да докаже, че оппозицията е имала право да иска, да се внесе въ отговора на тронното слово една такава фраза, като се избѣгнатъ думитѣ «патриотическо и народополѣзно водение дѣлата». И дѣйствително, при гласоветѣ и смѣховетѣ, които се издадоха, не е ималъ ораторътъ куражъ да искаже фактове. (Гласове: не е истина!) Истина ли е или не, протоколитѣ сж на явѣ и публиката е достатѣчна за да констатира, а азъ като депутатъ, трѣба да докажа.

Слѣдъ г-на Тихчева, отъ страна на оппозицията говори г-нъ Шивачевъ. Г-нъ Шивачевъ подѣржа, че трѣба да се внесе предложение таково, каквото коммисията да го представи, подъ видъ на патриотическо и народополѣзно водение държавнитѣ работи на правителството на Негово Высочество. Викаха нѣкои отъ представителитѣ на болшинство, че искатъ доказателства и искаха ги тѣй трогателно щото дѣйствително, ако имаха търпение щѣха да ги чуятъ. Г-нъ Шивачевъ и Тихчевъ щѣха да имъ представятъ доказателства колкото искатъ, но всѣко доказателство види се, въз муцава нѣкои отъ г-да представителитѣ, и зарадъ туй ето дѣ е причината, по която не могатъ да се осмѣлятъ ораторитѣ отъ оппозицията да наведѣтъ доказателства.

За доказателства се говори, г-да. Азъ мисля, че всѣки отъ депутатитѣ, отъ различнитѣ краища на Княжеството, ако потърси въ своя край, ще намѣри доказателства, за да докаже, че не е тѣй цвѣтуще положението на нашето отечество, че не тѣй патриотическо и народополѣзно водението на дѣлата. Нѣка ми бѣде позволено, г-да представители да захванѣ отъ тамъ, отъ дѣто е избранъ г-нъ Живковъ. Менѣ ми се чини, че г-нъ Живковъ като инсинуира нѣкои депутати и имъ предлага да си снемѣтъ мандата, вижда му се смѣшно, а между тѣмъ, чини ми се, че г-нъ Живковъ най-добрѣ трѣба да знае, какво става днесъ въ Бѣла. Азъ мисля, че г-нъ М-рътъ на Вѣтр Дѣла, нѣма да откаже това. Единъ день преди трѣгванието ни отъ Руссе, имаше телеграмма до окр. управителъ, че въ Бѣла имало смущение, имало сбивание между населението и жандармитѣ и то заради това, защото извѣстенъ иметь, който се избралъ отъ народа, днесъ правителството го предава подъ сѣдъ, отстранява го. И тѣй при натискътъ който упражнява правителството за събиране данъцитѣ, населението противостои даже... (Гласове: охо!) Това е фактъ и вѣрвамъ да го е конста-

тиралъ и г-нъ М-ръ на Вѣтр. Дѣла и ще е въ състояние да каже нищо по тозъ въпросъ. Азъ зная въ Русчюкъ имаше телеграмма, че въ Бѣла смѣщенія сж станали.

По-нататкътъ говори отъ една страна г-нъ докладчика Мирски, а отъ друга страна нѣкои представители, че отъ това, дѣто станали митинги, какво имало и обърнаха на присмѣхъ това, дѣто се каза, да се внесе въ отвѣтната рѣчь за митингитѣ. Азъ пакъ казвамъ, че може да се внесе, както за другитѣ, така и за Руссенскитѣ митингъ, защото г-да представители, ако митингитѣ нищо не изразяватъ, азъ не зная, какви оправдателни побуждения и причини имаше партията на болшинството да прави контра-митинги и да протестира митингитѣ на менш-ството. Все таки, митингитѣ, трѣба да иматъ значение, когато се правятъ противъ правителството, и ако е това тѣй, значи, станалитѣ митинги не могатъ да се презрѣтъ. А пакъ ще кажа на г-на Мирски, че въ Русчюкъ не бѣха на митинга 500 души, а по-вече. А, че въ Русчюкъ и окрѣга му има незадоволство срѣщу властующия режимъ, имамъ по явни факти да представя.

Г-да представители! Имайте предъ видъ, азъ казвамъ това повече къмъ тѣзи отъ нашитѣ събрага, които твърдѣ често обичатъ да инсинуиратъ чѣкои отъ представителитѣ за режимътъ презъ 1881 год., казвамъ го на тия представители се показватъ велики оборители на онзи режимъ, — че при режимътъ въ които имаме претенция на непожтната Конституция, се вършатъ подобни работи! (гласове: не е истина!) Азъ ще покажа примѣри. Нека откажатъ тѣзи представители, които сж минали презъ Руссчюкъ, че при изборитѣ на 19 и 20 май, не сж били тамъ рота солдати предъ гражданетѣ. Нека откажатъ тия представители, че при изборитѣ, не е стояла цѣлата полиция на мѣгдана, дѣто ставаха изборитѣ. Азъ казвамъ, че съмъ билъ противенъ на режимъ, какъвъ е билъ презъ преврата, когато Логвеновци, Ремлингеновци и Котелниковци, сновяха при изборитѣ, но азъ неможъ освѣнъ да настрѣхна космитѣ си, като глѣдамъ при тозъ режимъ, когато претендираме за непожтната Конституция, рота солдати съ шикове и цѣлата полиция да чакатъ какво, да чакатъ гражданетѣ да захванатъ изборитѣ на градскитѣ си съставъ. Туй го хортувамъ и казвамъ твърдѣ смѣло, зная, че е тѣй и има представители отъ Русчюкъ и окрѣга, които знаятъ, че е тѣй и могатъ да кажатъ, ако не е тѣй.

Най-послѣ и други избори за градскитѣ съвѣти, презъ мартъ станали твърдѣ редовно, незная по какви заявления, но можъ да заключа, че по заявленията по на двама трима недоволни, които виде се не сж могли да излѣзѣтъ срѣщу болшинството на народа, заявления, които помагѣтъ да се зематъ за основатели, почитаемото правителство е намѣрило за нужно да иска, да унищожи на 20 мѣста градскитѣ избори и да назначи нови избори презъ май. И при тѣзи нови избори азъ констатирамъ сжщия фактъ. Ето г-да, какви сѣщни сж се представлявали на мѣстата на изборитѣ и при сичкитѣ доказателства, че не сж били стотина души на митинга, които не сж били съгласни съ режима, който днесъ владѣе, е доказателство и това, че Русчюкскитѣ избори и повторени подъ давлението на правителството, пакъ се искаха въ полза на оппозицията. Това може да се каже, не само за Руссенскитѣ, но и за Тутраканскитѣ и Свищовскитѣ и други нѣкои избори, които сж заставили населението да гледа злѣ на владѣющето днесъ правителство. Но може би нѣкои недобри

данолатци, както на всѣждѣ тѣи и въ руссенско да иматъ недобори; но азъ искамъ да привлече вниманието на г-да представителитѣ върху това, че най голѣмия натискъ върху населението се прави именно, презъ това врѣме. когато у селянитѣ не се намира нито счупена пара. Азъ зная въ Гагала и Липникъ, окол. началникъ съ стражаре записва цѣла черда говѣда да я продаде за недоборитѣ на селяните. Азъ казвамъ, г-да представители, че много избиратели, които сж ма виждали, казватъ, че при бившето правителство, такова нѣщо не се е случвало. За земледѣлци има харманъ, неможе ли да се чака до харманъ, да предадемъ и да платимъ? Има хора, които казватъ, че и търговцитѣ избирали по-удобно врѣме за прибиране вареситѣ си.

Че има недобори, трѣба да се съжалѣва, но начинътъ, по който са събиратъ чрезъ продаване крави и волове е неудобенъ, защото се е избрало лошо врѣме. Инѣкъ щѣше да бѣде, ако се почакаше до харманъ, когато застигатъ хранитѣ и нѣма нужда да се продаватъ добитѣцитѣ на хората, за исплащане недобори.

Може да има такива работи съ стотини, но мене ми се чини, че не е работа на единъ депутатъ да отива и извада тефтерчето и да чете цѣлъ день цитати. (Грънчаровъ: кажете, ако има още нѣщо!) Азъ показахъ нѣколко факта, а, ако желае г-нъ Грънчаровъ, могъ да искажа още.

Трѣба да знаемъ, г-да представители, че между другитѣ работи, които исказахъ, имаме между себѣ си и единъ народенъ представителъ, който за да дойде да представлява избирателитѣ си въ Нар. Събрание, трѣбало е да даде 10,000 лева гаранция, защото е станалъ митингъ въ Куртъ-Бунаръ и защото е билъ участвувалъ въ митинга. Този депутатъ, е Курбанъ Оглу Ахмедъ и ако е лѣжа това нека каже самъ. Защото е станалъ митингъ и защото единъ народенъ представителъ е участвувалъ, иска му се гаранция 10,000 лева, а понеже не е могълъ веднага да я даде, стоялъ е нѣколко часа затворенъ. Ако ставатъ такива работи. (Шумъ) — азъ ще престана г-да, може би да желае другъ нѣкой да говори, — ако ставатъ такива работи, азъ вѣрвамъ, че болшинството ще бѣде до толкозъ великодушно, да дозволи на опозицията да искаже тѣзи работи и ще има основание да иска, да се внесе въ отговора на тронното слово, и вмѣсто да се казва, че правителството ржководи патриотически и народополѣзно дѣлата на държавата, може да се каже, че има работи, които оставатъ да се желаятъ, а именно практикуванието и приспособлението на основния законъ, най-послѣ трѣба да се жалѣи. Послѣ опитванията на правителството да преслѣдва хора, които не принадлежатъ на партията му, не трѣба да ставатъ. Заради това опозицията мисли, че ако се искаже такова нѣщо, не ще бѣде злѣ. Азъ подържахъ мнѣнието на Г. г. Тихчева и Шивачева и казвамъ, че нѣмамъ физическа възможность да привѣдъ повече фактове и примѣри.

М-стръ Президентъ: Най-послѣ излѣзе и артилерията съ факти. Ще отговоря и азъ на фактитѣ. Първо ще отговоря относително селото Бѣла. Азъ съмъ ималъ честь да говоря тукъ за това село 20 пѣти. То не плаща нито единъ сантимъ отъ данѣцитѣ си въ продължение на 7 год. Нито единъ сантимъ, забѣлѣжете! Помните добрѣ единъ рапортъ, че селото Бѣла има да плаща данѣци 280,000 л. Видинската околия е отъ 120,000 жители, има да плаща 100,000 л., а селото Бѣла — 280,000 л. Това да знаете. Оплакватъ се г-да-та, че се искали отъ Бѣлчани пари. Азъ ще имъ кажъ, че ще отчисля всѣки чиновникъ, който

неще да имъ иска. Това го казвамъ. Азъ съмъ обязанъ да изпълнявамъ законитѣ изработени въ Нар. Събрание; а то ми казва, че данѣцитѣ трѣба да искамъ . . . (Гласове: вѣрно!) Значи, за Бѣла, ако искате, да ви дамъ по-голѣми разяснения.

Послѣ, при изборитѣ въ Русчукъ, казва г. Кърджиевъ, имало войска. Трѣбва да забѣлѣжж напредъ за първитѣ избори, за които каза той, че незнае за какво сж касирани. Партията за която казва г. Кърджиевъ, разбира избирателитѣ. Не се допушало на противнитѣ да си пускатъ бюлетинитѣ. Пакъ азъ ще му кажъ, че, ако има нѣщо да е станало въ Русчукскитѣ избори, то е защото, тамъ още държатъ консервативни чиновници (Гласове: вѣрно!) Цѣлата тамъ опозиция, воглавѣ на г. Кърджиева, каза, че съ бой ще спечели изборитѣ. Азъ пакъ казахъ, че на бой съ бой ще отговоря. Редътъ, длѣженъ съмъ да запазя. Редътъ ще запазя, — позволете ми. А който иска да отива противъ реда, азъ обаче ще го запазя, ако неможе съ добро — съ сила. Шикому не е било запретино по врѣме на изборитѣ да си пусне бюлетинитѣ свободно; за това именно и резултатътъ излѣзе такъвъ. Тѣй щото никой тамъ не е правилъ давление на изборитѣ, нито съ войска, нито съ друго. Нека г. Кърджиевъ докаже, ако може. Но имало укрѣжение отъ страна на правителството, че ще имало бой и трѣпание. Такъво нѣщо нѣма да позволя: нито да се бие, нито пакъ да се стои, когато други биятъ. Тия които биятъ пресѣждатъ се. Които търпѣтъ, търпѣтъ се. Това трѣба да знае г-нъ Кърджиевъ. Пакъ за другитѣ избори, защото се касирали, ако желае да знае той, нека види мотивитѣ въ «Държавния Вѣстникъ». Като вземе вѣстникътъ на рѣка, нека представи не достаточни тия мотиви, тогава азъ ще имамъ честь да му отговоря.

Г. Кърджиевъ, говори за пълномощията, че и въ тѣхъ не ставало такъво събрание на данѣцитѣ, както при днешния режимъ. Дѣйствително, тогава бѣха честити времената, че хората не плащаха данѣцитѣ си. Ако желаете, да докараме пакъ пълномощията! Но понеже искате желѣзница, искате банки, — трѣба и пари. Ние нѣма да подражаваме на ония блаженни времена. Правителството, трѣба да изпълни законитѣ, които Нар. Събрание е изработило. Каза г. Кърджиевъ още, че правителството преслѣдвало хората отъ опозицията. Азъ неможахъ да разбера добрѣ какво искаше да каже съ това. Желалъ бихъ да представи по-голѣми факти. Чухме, че пострадалъ нѣщо г. Шивачевъ. Знаете обносцитѣ на г. Шивачева. Не съмъ далъ заповѣдъ да се арестува той, пакъ и ако ми поискаха, бихъ я далъ. Никой неможе да се преслѣдва безъ причина. А г. Шивачевъ, ако е билъ преслѣдванъ, несъмнѣнно е заслужилъ. Значи всичката артилерия се оказа, съ своитѣ факти, — отъ слама димъ. Азъ бихъ молилъ почит. опозиция, да укаже на дѣйствителни, а не на скроени факти. Съ такива демагогии, завивания, че хората страдали — и когато правеха превратътъ, още повече това се викаше, че населението страда, и г. Шивачевъ още тогава си изплака очитѣ. Азъ немогъ да слушамъ подобни заявления. До дѣто сжществува единъ законъ, ще го изпълнявамъ, било въ отношение на данѣцитѣ или на друго. . . (Гласове: вѣрно! Силно ржкоплѣскание).

Топузановъ: Г-да представители! Подигна се въпросъ отъ г. Тихчева да се измѣни първата алинея отъ проекта за отговора на тронната речъ. г. Шивачевъ стана да поддържа мнѣнието на г. Тихчева, като каза, че общественото мнѣние не било солидарно съ народното представителство. За това азъ ви увѣрвамъ, г-да,

че г. Шивачевъ има право. Има право като знае съ себе си, че съ разни машинации отиде да се избере на такъво мѣсто, дѣто не сж го знаели, като е лъгалъ избирателитѣ, че ще представява въ Нар. Събрание и ще имъ защитава интереситѣ. Но когато доде въ събранието, неговитѣ избиратели като видѣха какво работи, разбраха го и за това му платиха . . . Той мисли, че тукъ, нашитѣ избиратели не сж солидарни съ насъ. Освѣнъ това като указа какъ трѣба да се измѣни алинеята, предложи да се каже, че правата предвидѣни въ конституцията да се приспособяватъ за всѣкого равно. Наистина можеше да се приеме подобно едно предложение, но когато бѣше то подкрѣпено съ факти, че има дѣйствително на едни мѣста да се ползватъ, а на други не, съ тия права. Но ако се съгласимъ да приемеме такъво нѣщо просто тѣй, азъ ще моля да се приеме да се бѣлѣжи въ отговора и това, че Шивачевъ когато безобразничи да се не бие. (Смѣхъ).

Слѣдъ това г. Тихчевъ като говори, каза, че той нѣмалъ куражъ да указа на факти, които ги змалъ върволица. Почти сжщото каза и г. Кърджиевъ, който се показа по куражлия отъ първия, та като указа само на въображаеми въ главата му факти, каза, че Рушукъ и окръга не били доволни отъ настоящия режимъ. Азъ ще кажа, както на г. Тихчева, тѣй и на г. Кърджиева, че Рушукъ и Куртъ Бунаръ не сж България, отъ тѣхъ не се предствява тя. (Вѣрно!)

Азъ мисля, г-да, че много се говори по тоя въпросъ и не остава вече какво да се каже. Не само Тихчевъ, Шивачевъ и Кърджиевъ идатъ отъ страна на българския народъ, но и ние сме такива, и ние сме между населението и утвърждаме на противъ, че то е доволно отъ настоящето представителство, и отъ настоящия режимъ и си плаща данъцитѣ. Ако Кърджиевъ и Тихчевъ сж ходили да лъжатъ хората да не си плащатъ данъктъ, то никой не ги е послушалъ и никой не е направилъ заявление въ подобна смисль. А пакъ ние на противъ ще говоримъ, че изработенитѣ отъ Събрание закона правителството ще ги изпълнява и до тогава ще имаме довѣрие въ него. Инакъ, ще си дигнемъ довѣрието. Всѣки единъ, г-да, се убѣдихте вече, че не ни се представи отъ опозицията нито единъ положителенъ фактъ за да ни убѣди, че дѣйствително има нѣща, които не удобрява една частъ отъ народа, та да се искаже това мнѣние въ отговора на тронната речъ. За това вѣрвамъ, че всички сме убѣдени и нѣма да се взема въ внимание нѣщо отъ страна на опозицията.

Д. Мишевъ: Отказвамъ се.

Председателъ: Мисля, че Нар. Събрание е освѣтлено? Желаете ли да се говори повече? (Гласове: не.) Давамъ 10 м. отпущкъ.

Послѣ отпущкъ.

Председателъ: (Звъни). Засѣданието се продължава. Моля г-на докладчика да прочете изново първата алинея. (Докл. я прочита). Ще се вотира. Който неприяематъ тая алинея както я прочете г. докладчикъ, да дигнатъ рѣка. (Никой не дига).

Доклад. Мирски (чете):

Председателъ: С. Стамболовъ.

Секретари: {
 М. Лукановъ.
 А. Ташикмановъ.
 Д. Мишевъ.
 Н. Живковъ.
 Т. Кърджиевъ.

«Господарю.

Главната задача на Нар. Събрание въ тая сесия като ще бѣде обежданието сключений за желѣзницата Царибродъ—София—Вакарелъ предварителенъ договоръ, който ни се представи отъ правителството на ВАШЕ ВИСОЧЕСТВО за утвърждение, ще се постарамъ да го изучимъ тиателно и всестранно и часъ по-скоро да се произнесемъ върху него, като сжщевременно ще положимъ и особена грижа за запазване интереситѣ на страната». (Приема се). «При това считаме си за неминуемъ дългъ да искажемъ дълбока благодарность къмъ Васъ и правителството на ВАШЕ ВИСОЧЕСТВО за положенитѣ усилия, относително по-скорого изпълнение международното ни задлѣжение. Да живѣе НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Наший Любимъ Князь Александръ I!» (Приема се).

Председателъ: Моля да се чете исцѣло.

Ив. Славейковъ: До колкото помня, имаше предложение отъ уважаемата опозиция за да се прибавятъ нѣкои думи въ отговора. Но желая да обърна вниманието, че тия хора, които предлагаха това нѣщо, нѣмаха смѣлость да искатъ раздѣлението на гласовѣтъ да се видятъ колко души сж поне.

Докл. Мирский: (Чете проектътъ исцѣло; слѣдъ прочитанието му шумни ржкоплѣскания и—да «живѣе!»)

Председателъ: Който неприяема исцѣло прочетений отговоръ на тронната речъ, да дигне рака. (Никой не дига.) Приема се.

Съгласно ли е Нар. Събрание сега да се произнесе кой ще представи на Н. В. тоя адресъ?

Д. Мишевъ: Азъ мисля, преди да се избере комисия за поднасяние отговорътъ, трѣба да се препише и подпише отъ почит. представители.

Грънчаровъ: Както и се заяви вече, както и други пакъ сме правили, по преди трѣба да се подпише отговорътъ, тогава да се избере комисия. Въ утрѣнното засѣдание ще се приготви преписанъ и подписанъ отговорътъ, тогава и да се избере комисия, която да го поднесе на Н. В. А слѣдъ това на дневния редъ да бѣде провѣрката на изборитѣ. Гласове: Съгласни.)

Председателъ: Какъ желае Нар. Събрание: за утрѣ ли да се отложи? Гласове: разбира се.)

Ив. Славейковъ: Мене ми се струва, че не трѣба да се отлага една работа, която още сега може да се свърши. Сега да подпишемъ и свършено. (Гласове: не е преписанъ на чисто!)

Председателъ: Има предложение да се подпише сега. (Ив. Славейковъ: отгѣглямъ предложението си.) Може ли слѣдъ 10 мин. отдѣхъ? (Гласове: неможе.) Значи остава за утрѣ. Утрѣ ще имаме засѣдание, на дневенъ редъ подписанието отговора на тронната речъ и избирание депутацията и провѣрката на изборитѣ.

Д. Петковъ: Азъ моля за утрѣ на дневенъ редъ да се тури докладътъ на комисията по провѣряване на допълнителнитѣ избори.

(Звъни). Засѣданието се затвара.

(Край въ 4 часа слѣдъ пладнѣ.)

Подпредседатели: {
 Г. Живковъ.
 Тр. Пановъ.

Секретари: {
 Ф. Симиловъ.
 И. Славейковъ.
 Д-ръ Д. Вачовъ.
 З. Градинаровъ.
 И. Касабовъ.

ДНЕВНИКЪТЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание

(Втора извънредна сесия.)

IV. ЗАСЪДАНИЕ, ПЕТЪКЪ 31 МАЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часъта слѣдъ пладне, подъ председателството на г-на Тр. Панова).

Председателъ (звѣни): Засѣданието се отвара. Ще се прочете списъка на депутатитѣ.

Секр. Симицовъ: (Прочита списъка). Отсутствувать: Г. г. Дим. Добревъ, Петръ Мишайковъ, Иванъ Кавалджиевъ, Илия Цановъ, Стефанъ Саввовъ, Христо Грънчаровъ, Никола Шивачевъ, Ърко Вълвовъ, Иванъ Гръковъ, Хаджи Арифъ Ериковъ, Хаджи Ешкемъ Мехмедовъ, Христо Симицовъ, Михаилъ Македонски, Атанасъ Каравашъ, Тахсимъ Бей, Петко Мариновъ, Димитръ Караначовъ, Д-ръ Черневъ, Райчо Каролевъ, Иванъ Златинъ, Марко Балабановъ, Ахмедъ Курбоновъ, Никола Сукнаровъ, Петко Каравеловъ, Петко Славейковъ, Иванъ Касабовъ, Д. Вучковъ, Илия Лукановъ, Д. Буровъ, Петко Кънчевъ, Ю. Тодоровъ, И. Стамболовъ, Г. Тодоровъ, К. Стоиловъ, Вичо Козловъ и Тодоръ Яневъ.

Председателъ: Отъ 195 д. представители, присѣтствувать въ настоящето засѣдание 151. Има законното число представители, за да се отвори засѣданието и да се пристѣпни къмъ разискване на въпроситѣ, положени на дневний редъ.

На дневний редъ е: 1) Подписването отговора на Тронната рѣчь; 2) Избиране депутация, която да поднесе на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО отговора на Тронната рѣчь и 3) Докладътъ на комисията по провѣрката на изборитѣ.

Но преди да се пристѣпни къмъ разискванието на първий въпросъ, трѣбаше г. секретаря да прочете скратений протоколъ отъ вчерашното засѣдание; но понеже, не е готовъ за днесъ, то ще го моля да го приготви за слѣдующето засѣдание.

Ще помоля г-да депутатитѣ да пристѣпватъ къмъ подписването отговора на Тронната рѣчь.

Ташикмазовъ: Споредъ както се е практикувало до сега трѣбва най-напредъ бюрото да го подпише и сетнѣ представителитѣ.

(Представителитѣ подписватъ единъ по единъ отговора на Тронната рѣчь.)

(Слѣдъ подписванието).

Председателъ: Давамъ 10 минути отпущъ.

(Слѣдъ отпуща).

Председателъ (звѣни): Засѣданието се продължава. Предлежи на разискване вторий въпросъ, избирането депутация, която да поднесе на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, отговора на Тронната рѣчь.

Мирски: Азъ мисля, отговора на Тронната рѣчь да се поднесе на Господаря отъ бюрото съ добавочни 7 депутати, които да се избератъ съ явно гласоподаване по предложение отъ бюрото.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание предложението на г-на Мирски? (Приема). Който не го приема, да си дигне ржката. (Никой не дига). Значи приема се, щото Нар. Събрание да избере освѣнъ бюрото още 7 души.

Сега предлѣжи да рѣши Нар. Събрание, кой да предлага тия лица. (Гласове: Бюрото). Който не приема, да ги предлага бюрото, да си дигне ржката. (Никой не дига).

Бюрото предлага г. попъ Димитра. (Приема се); г. Хаджи Христа Колевъ. (Приема се); Д. Козницки. (Приема се); Н. Мановъ. (Приема се); Моамеледжи Аминъ. (Приема се); Юрданъ Тодоровъ. (Приема се); Илия Велковъ. (Приема се).

Слѣдъ това иде доклада на комисията по провѣрката на изборитѣ. Замолява се г. Докладчикъ да земе мѣстото си и да докладва.

Докл. Димитръ Петковъ: Ще докладвамъ за изборитѣ въ Врачанската избирателна околия.

Врачанска избирателна околия. Изборѣтъ на 16 Декемврий 1884 година, както бѣше назначено съ указа на Н. Височество подъ No. 17, не се състоялъ, понеже не се явили нуждното число избиратели, за да се състави даже избирателното бюро.

На 23 Дек., втората недѣля, избирателитѣ се събрали въ 8 часа сутрѣнъта, избрали си бюро, съгласно чл. 11 отъ избирателний законъ, за което съществува протоколъ и иристжили къмъ гласоподаване. Гласоподаването траяло до 5 ч. подиръ пладне. Отъ 12,832 избиратели, гласоподавали 649 души; избранъ е съ 413 гласа г-нъ К. Помяновъ. Понеже презъ времето на гласоподаването не станали никакви нередовности и при протокола нѣма никакви заявления, комисията го намира за правилно избранъ и е на мнѣние щото избора на г-на К. Помянова, да се утвърди.

Предсѣдателъ: Който не приема избора на г-на К. Помянова за правиленъ и редовенъ, да си дигне ржката. (Никой не дига). Значи, г-нъ Помяновъ се приема за правилно избранъ».

Докладчикъ (Чете): «Новоселска избирателна околия.

На 16 Дек. изборѣтъ не се състоялъ, по причина, че не се явили достатъчно число избиратели.

На 23 Дек., понеже избирателитѣ се явили малко късно, то бюрото се съставило на 11 ч., когато се и почнало гласоподаването и траяло до 5 ч. подиръ пладнѣ. Числото на избирателитѣ въ околията не е означено въ протокола. Числото на гласоподавашиитѣ е 460. Отъ тѣхъ най-много гласове е получилъ Василь Диямандиевъ — 171 гласъ. Презъ времето на избора никакви нередовности не сж станали. Но понеже лицето, което е избрано, при всичко, че то време е отговаряло споредъ избирателний законъ, за да бжде депутатъ, — днесъ за днесъ занимава държавна служба — Директоръ на Соф. Дѣвическа Гимназия, — слѣдователно, споредъ членъ 28 отъ избирателний законъ не може да бжде представителъ — то комисията е на мнѣние избора на г-на Диямандиева да се кассира».

Предсѣдателъ: Който не приема избора на г-на Диямандиева да се кассира, да си дигне ржката. (Никой не дига). Значи, приема се да се кассира.

Докладчикъ (Чете): «Плевненска избирателна околия. На 16 Дек. избора не се състоялъ, по причина, че нѣмало достатъчно число избиратели. На 23 Дек. бюрото се съставило на 11 ч. пр. пладнѣ, защото избирателитѣ не се явили по рано. Гласоподаването траяло до 5 ч. подиръ пладнѣ. Отъ 9450 души избиратели гласоподавали всичко 147 души. Отъ тѣхъ най-много гласове е получилъ Савва Ивановъ — 82 гласа, Панаютъ Николовъ — 44 гласа. Понеже до гдѣто траялъ избора не станали никакви нередовности и нѣма никакви заявления при дневницитѣ, то комисията намира тоя изборъ за правиленъ и законенъ и е на мнѣние да се одобри». (Приема се).

(Чете:) «Кюстендилска избирателна околия.

Изборѣтъ въ тая околия е станалъ на 23 Дек. 84 год. по причина, че на 16-й не е имало достатъчно избиратели. Избрало се бюро, споредъ както гласи чл. 11 и 12 отъ избирателний за-

конъ и гласоподаването се захванало отъ 9 часа сутрѣнъта и траяло до 5 ч. подиръ пладнѣ. Отъ 7682 души избиратели гласоподавали 1933, отъ които 1556 гласа получилъ Стоянъ Сарийски, 958 — Андонъ Кърпачевъ и подиръ слѣдватъ други кандидати съ много по-малко гласове. Презъ времето на гласоподаването, не станали никакви нередовности. При протокола съществуватъ двѣ заявления: едното отъ Спасъ Шунторовъ, а другото отъ 7 души избиратели. Спасъ Шунторовъ казва, че когато поискалъ бѣла книга да си напише бюлетина, нѣкой си Юрданъ Вълнарвъ му билъ далъ една бюлетина съ името на Андонъ Кърпачевъ. А второто заявление казва, че било допустнато на едно лице, което нѣмало 21 година, да гласоподава и че имало лица, които агитирали. Комисията, като взема въ съображение, че тия заявления не сж основателни, защото всѣки гражданинъ е свободенъ да агитира, щомъ не упражнява нѣкаква измама или подкупъ, на мнѣние е, щото избора на Андонъ Кърпачевъ и Стоянъ Сарийски да се одобри като правиленъ и законенъ.» (Приема се).

(Чете:) «Тутраканска избирателна околия (Руссенско окръжие).

Изборѣтъ е станалъ на 23 Дек. 84 г., защото на първата недѣля не е имало достатъчно число избиратели. Избирателното събрание се отворило на 8 часа отъ члена на окр. съвѣтъ Георги Ангеловъ, който поканилъ избирателитѣ, да си избератъ бюро съгласно чл. 11 и 12 отъ избирателний законъ. Гласоподаването траяло до 5 ч., подиръ пладнѣ. Отъ 4334 души избиратели гласоподавали 1447, отъ които Янко Ангеловъ аптекаръ получилъ 1217 гласа, Мутишъ Мустафовъ — 1285 гласа и Хатибъ Еминъ Идризовъ 1355 гласа. При протокола съществува едно заявление отъ двама избиратели, нѣкой си Пейовъ и Байновъ. Тия двама граждани казватъ, че изборитѣ станали анархически и билъ нарушенъ цѣлия законъ, безъ обаче да указватъ на нѣкои съществени нарушения. Комисията е на мнѣние, тоя изборъ да се одобри.» (Приема се).

Подиръ това отъ страна на бюрото, на комисията сж предадени прошенията на нѣкои г. представители, съ които си даватъ оставкитѣ отъ депутатството; а именно Сарафовъ, Храновъ, които сж приели държавна служба, Идризоолу Ахмедъ, койго е умрелъ и П. Р. Славейковъ, който получава пенсия отъ хазната. На основание на избирателний законъ чл. 28 буква б, тѣзи лица се лишаватъ отъ правото на депутатството. Комисията съобщава това за сведение на Събранието да постъпи то както ще.

Градинаровъ: Ние не можемъ да приемемъ оставкитѣ на хората. Щомъ нещжтъ да бждатъ депутати, никой нема ги накара насила да засѣдаватъ. Бюрото само съобщава на Нар. Събрание и заявява на правителството да се распореди то, да се избератъ други. Имахме единъ такъвъ случай съ г-на Д-ра Моллова и помнимъ какво стана. Ако имаме ние право да приемемъ оставки, трѣбва да имаме и да не приемаме. А можемъ ли това да направимъ? — Не. А щомъ едното не можемъ да направимъ, нѣмаме право да рѣшаваме и другото. Който има право да рѣшава едното, има право и за другото.

Докладчикъ: Ми се струва, че г. Градинаровъ бѣше тукъ, когато се прие оставката на г-на Д-ра Моллова; тя се вотира. Затова се съобщаватъ и тѣзи оставки, а Събранието може да постъпи както ще.

Мирски: Доста умѣстно каза г. Градинаровъ, че да вотираме, приемаме ли или не оставитѣ имъ, е по-вече отъ излишно, но пакъ трѣбва да направимъ постановление, именно да постановимъ щото бюрото да съобщи на правителството да станатъ изборитѣ въ тѣзи мѣста, отъ дѣто представителитѣ се отказали отъ оказаната имъ почеть и отишли да търсятъ служба

Мановъ: Г-да представители! Тѣзи господа наши събрата, които сж били представители и сж занели служби, самото имъ положение като чиновници е несъвмѣстимо съ депутатский мандатъ. Единъ представитель, споредъ избирателний законъ, щомъ получи служба, трѣбва да се лишава отъ депутатството си. Заради това, ние по тазъ причина не можемъ да приемемъ сега оставката имъ, че като отъ сега да преставатъ да бждатъ представители, защото тѣ сж престанали да бждатъ представители, още отъ деня на назначението имъ за чиновници. Ако сега вотираме да имъ приемемъ оставитѣ, значи, че отъ сега преставатъ да бждатъ представители. При това между тѣхъ има и единъ умрѣлъ, на когото не може да се приема оставката. Заради това азъ мисля, че бюрото трѣбва само да съобщи на правителството, че еди-кои мѣста сж опразнѣли и на основание на избирателний законъ, да се избератъ нови представители.

Предсѣдателъ: Бюрото мисли, че Нар. Събрание, трѣбва да се произнесе и върху тѣзи избори, както се произнесе и върху предишнитѣ. Желаете ли Нар. Събрание да се произнесе и върху тѣзи избори или не? (Гласове: Нѣма нужда). Тогавъ бюрото ще земе въ внимание заявлението.

Докладчикъ: Провѣрката на изборитѣ за днесъ е свършена. Оставатъ още Руссенскитѣ избори, но тѣ не сж готови още, не сж преглѣдани.

Предсѣдателъ: Не може ли г-нъ Докладчикъ да каже, за кога ще бждатъ готови?

Докладчикъ: За понедѣлникъ.

Предсѣдателъ: Значи за понедѣлникъ на дневенъ редъ ще бжде докладванието на Руссенскитѣ избори.

Дюкмеджиевъ: Като слушамъ, че се е свършилъ дневний редъ, моля да се тури на дневенъ редъ и моето запитвание къмъ бюрото, именно за миналата сессия, за докладитѣ по общественитѣ сгради, който се прочетоха и рѣшихме да се напечататъ и раздадатъ. Това не е станало още. Да се тури запитванието ми на дневенъ редъ, желая да знамъ.

Мирский: Когато избрахме комисия да обсъди представенитѣ отъ правителство договоръ, — за желѣзницата Царибродъ Вакарелъ, — ние испуснахме да се произнесемъ доклада на тази комисия, да се печата ли, както се предписва отъ правилника или не. Азъ съмъ на мнѣние днесъ да се рѣши това.

Топузановъ: Азъ до колкото знамъ, за да се напечата трѣбватъ 2—3 дена. А както знаемъ отъ самий контрактъ между

правителството и предприемача врѣмето е твърдѣ кжсо. Освѣнъ това контракта е вече на веѣкого въ ржката и веѣки може да го прочете, послѣ ще чуемъ и доклада на комисията. Затова азъ съмъ на мнѣние доклада да се не печата, понеже не остава врѣме. (Гласове: съгласни!).

Грънчаровъ: Освѣнъ това нѣма и защо да се печата. Въпроса е такъвъ, че има контрактъ сключенъ между правителството и единъ предприемачъ на основание на законъ, изработенъ отъ насъ. Както комисията, тѣй и Нар. Събрание, трѣбва да се произнесе «да» или «не», защото не се допускатъ да ставатъ никакви измѣнения въ контракта. Комисията не може да каже въ доклада си: еди кой членъ измѣняваме и пр. Това е едно сключено условие и то ще се преглѣжда и одобрява или отхвърля. Ще излѣзе комисията и ще си каже мнѣнието, а Нар. Събрание ще го приеме или неще. Азъ съмъ на мнѣние, да се напечата. Но все таки трѣбва да се произнесемъ, че не трѣбва да се печата, защото споредъ правилника би трѣбало да се напечата.

Д-ръ Вачовъ: Това, което се изказа отъ г-на Грънчарова, щѣхъ да кажа и азъ същото, колкото се касае до доклада. Не трѣбва да се печата, още по-вече за туй, защото това не е нѣщо, което може да се отхвърли, или измѣни отъ комисията. Той може да се отхвърли, но веичкий, а не часть по часть, което става съ други предложения отъ законодателенъ характеръ. На Събранието тукъ се предлага въпроса: да ли контракта, който е сключенъ отъ Правителството на Негово Височество и г-на Ивана Грозева е контрактъ, които отговаря на интереситѣ на държавата, или не, и да ли може да се утвърди отъ Нар. Събрание? Този е въпроса, който предлѣжи да се рѣши. Слѣдователно не е такъвъ въпросъ, за който, да трѣбва да се печата особенъ докладъ и да се изучава отъ веѣки представителъ. За туй азъ съмъ на мнѣние, че докладътъ не трѣбва да се печата. Въ доклада си комисията ще каже, че по тѣзи и по тѣзи причини намира за добъръ контракта или за лошава и слѣдователно, го приема или отхвърля.

Конкилевъ: Понеже въпроса се обясни азъ нѣмамъ вече какво да кажа, а съмъ съгласенъ съ туй, което каза предговоривший и мисля, че нѣма нужда да се печата. Веѣки отъ г-да представителитѣ има на ржка както контракта, тѣй и условията при договора. Затова, предлагамъ да не се печата.

Предсѣдателъ: Има предложение да се не печата доклада на комисията по желѣзницата. Ще се вотира. Койго не приема това предложение, да си дигне ржката. (Никой не дига).

Значи приема се да се не печата докладътъ на комисията по контракта.

Дневний редъ е изчерпанъ и понеже нѣма нѣкой да предложи нѣщо, засѣданието се затваря

(Затворено въ 3 ч. и 30 минути).

Предсѣдателъ: **С. Стамболовъ.**

Секретари: { **И. Лукановъ.**
А. Ташикмановъ.
Д. Мишевъ.
Н. Живковъ.
Т. Кжджиевъ.

Подпредсѣдатели: { **Г. Живковъ.**
Тр. Пановъ.

Секретари: { **Ф. Симидофъ.**
И. Славейковъ.
Д-ръ Д. Вачовъ.
З. Градинаровъ.
И. Касабовъ.

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание.

(Втора извънредна сесия.)

V. ЗАСЪДАНИЕ, ПОНЕДЪЛНИКЪ 3 ЮНИЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часътъ слѣдъ пладне, подъ председателството на г-на С. Стамболова).

Председателъ (звъни): Засѣданието се отваря. Г. Секретаръ ще прочете поименний списъкъ на г-да представителитѣ. (Секр. Ив. Славейковъ чете списъкътъ).

Отъ 195 д. представители присѣдствуватъ 160 души, отсѣдствуватъ 35 именно: Димитръ Добревъ, П. Мишайковъ, Пв. Кавалджиевъ, Ювъ Титоровъ, Д-ръ К. Помяновъ, Ст. Хр. Саввовъ, Д-ръ В. Радославовъ, Никола Шивачевъ, Д. Анневъ, Кирко Вълбовъ, Христо Пановъ, Христо Симидовъ, Атанасъ Каракашъ, Христо Пвановъ, Петко Мариновъ, Димитръ Карпачовъ, Райчо Карагевъ, Христо Конкиловъ, Марко Балабановъ, Тоне Крайчевъ, Христо Дюкмеджиевъ, Д. Вучковъ, Антонъ Поповъ, Д. Бурмовъ, Балчо Пасковъ, Пв. Стамболовъ, Георги Тодоровъ, Георги Живковъ, Хр. Самсаровъ, Кост. Стоиловъ, Харалампи Ангеловъ и Тодоръ Яневъ.

Председателъ: Има законното число представители да може да стане засѣдание и да се разгледатъ въпроситѣ положени на дневенъ редъ.

На дневенъ редъ имаме:

I. Докладъ на желѣзопътната коммисия по сключения контрактъ между правителството и г. Ив. Грозева на желѣзопътната линия Царибродъ-София-Вакарелъ.

II. Продължение доклада на коммисията по проверкитѣ на допълнителнитѣ избори.

III. Отговоръ отъ бюрото на запитванието на г-на Хр. Дюкмеджиева, относително ненаисчутванието 4-та часть отъ доклада на аннетната коммисия.

Докл. Т. Иванчовъ: (Чете отъ трибуната).

ДОКЛАДЪ.

До IV Об. Н. Събрание отъ коммисията по контрактътъ между правителството и г. Ив. Грозева за направата на желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ.

Господа представители!

Съгласно членъ 13-й отъ закона за направата на желѣзопътната линия Царибродъ-София-Вакарелъ, Министра на Финанситѣ г-нъ П. Каравеловъ е издалъ обявление, съ което уведомилъ сички интересующи се тукъ и въ чужбина, че правителството ще почне направата на речената желѣзница. Това обявление е печатано и въ «Държавенъ Вѣстникъ» брой 17, 21 февруарий т. г. Съгласно членъ 14 отъ сщия законъ, Министра Председателъ е издалъ друго обявление, съ което уведомява, че търгътъ за отдаване на предприятието тая желѣзопътна линия ще се произведе отъ Министерский Съвѣтъ, въ зданието на Народното Събрание, на 10 май 1885 т. г. и че окончателния търгъ или перетожката ще стане 4 дни по послѣ, а именно на 14-й отъ сщия мѣсець. При това обявление е приложено и едно съкращение на поемнитѣ условия за постройката на линията. Обявлението и поемнитѣ условия сж обнародвани на френски въ по главнитѣ чуждестранни вѣстници, а на Български и на Френски въ «Държавенъ Вѣстникъ» брой 35 отъ 2-й априль т. г.

На основание членъ 12 отъ законътъ за направата на линията Царибродъ-София-Вакарелъ и съгласно поменатото обявление отъ Министерский Съвѣтъ, съ което сж били предварително опредѣлени двата дни 10-й и 14-й май за производение търгътъ, за отдаване постройката, споредъ предписанията на членъ 32

отъ правилата и произвеждане публичнитѣ търгове. Министер. Съвѣтъ произведе въ реченитѣ дни двата търгове, за което сж били съставени два протокола подъ No. No. 27 и 29 на първия день, 10-й май представени сж три оферта No. No. 1 и 2 били отхвърлени отъ Министерски Съвѣтъ, защото представителитѣ имъ неиспълнили изискуемитѣ отъ законътъ условия. Съ трета оферта се предлагало 18¹/₂ милиона, — цѣна по голѣма отъ опредѣлената отъ законътъ за желѣзницата. Министер. Съвѣтъ, съгласно 29-й членъ отъ закона за търговецѣ, и на основание отъ Министерски Съвѣтъ специалното обявление за направата на желѣзницата отсрочилъ възкачанieto на търгътъ за 14-й май деньтъ опредѣленъ за перетошката. Въ този день се представили представили тоже три оферти; съ първия се предлагаха цена по голѣма отъ опредѣлената въ законътъ, другитѣ двѣ оферти се виждадо, че единствениятъ конкурентинъ, който предлагалъ или долна цѣна, 16,990,000 лева, билъ Господинъ Ив. Грозевъ, комуто и било възложено отъ Минист. Съвѣтъ. Комисията намѣри, че произведанието на търгътъ за отдаване на предприемачъ, постройката на въпросната желѣзнопътна линия, възлаганието на търгътъ върху предприемачътъ г-на Ив. Грозева е правилно и дѣйствително, повсже станало съгласно общитѣ правила за публичнитѣ търгове, както се предписва отъ чл. 11 въ закона за направата на желѣзнопътната линия — Царибродъ-София-Вакарелъ. Отъ разгледанието на главнитѣ условия и сговори за отдаване изцѣло направата на желѣзнопътната линия въ Българското Княжество и особно на поемнитѣ условия за постройката на линията Царибродъ-София-Вакарелъ, комисията се убѣди, че правителството на Н. Височество дѣйствително е положило особни старания, за осществение на международното ни задължение, като е обезпечило постройката на речената линия и същевременно какъ то е стъпило интереситѣ на страната и е предохранило Държавното съкровище отъ всѣкакви загуби и опасения отъ предложението на г-на Ив. Грозева и отъ сключеній между него и правителството контрактъ се вижда, че реченитъ предприемачъ приема напълно сичкитѣ условия и задължения предложени отъ правителството по постройката на линията, и че той представлява сичкитѣ изисквани отъ контракта и други гаранции за окончателното и здравото изпълнение задълженията си, къмъ правителството. За това комисията дойде до слѣдующето заключение за контрактътъ за направата на линията Царибродъ-София-Вакарелъ, съ общо предприятие изцѣло сключенъ между правителството и г-на Ив. Грозева да се утвърди отъ Народното Събрание.

София, 3 й юний 1885 год.

Докладчикъ: Т. Иванчовъ.

При това, комисията ви моли, г-да представители, като земете предъ видъ, че съ въпроснитъ контрактъ, както е обезпечено международното ни задължение, че интереситѣ на страната най-добрѣ сж запазени, че предприемача Ив. Грозевъ достава съвршенно здрава гаранция за доста здраво и точно изпълнение на задълженията си, и най-сетнѣ, при всички тѣзи облаги и гаранции, че първата Българска желѣзница ще се строй отъ местенъ човѣкъ, който напълно се подчинява на законитѣ на нашата страна, а не отъ хора, които винаги имѣтъ привилегий, противни на съществующитѣ у насъ закони. — Вий, г-да представители, така също еднодушно както членоветѣ на желѣзнопътната комисия да утвърдите реченитъ контрактъ.

Председателъ: Моля г-на докладчика да прочете и контрактътъ между правителството и дружеството, по постройката на желѣзницата, за да може да се пристъпи къмъ дебатирание.

Докл. Т. Иванчовъ (чете):

ЛИНИЯ ЦАРИБРОДЪ-СОФИЯ-ВАКАРЕЛЪ.

КОНТРАКТЪ

За направата на линията, съ общо прѣдприятие, изцѣло.

Между господина Петко Каравеловъ, министра на Финанситѣ и господина Василь Радославовъ, министра на Правосъдието, дѣйствующи отъ името и за смѣтка на Княжеското Българско правителство, отъ една страна, и г-на Иванъ Грозевъ, дѣйствующъ отъ свое име сключи съ това което слѣдва:

Княжеското правителство, желающе да обезпечи постройванието на желѣзнопътната линия, която започва отъ Сърбската граница близо до Царибродъ, минава презъ София и отива до Источно-Румелийската граница отъвдъ Вакарелъ, като се свързва отъ една страна съ Сърбскитѣ желѣзници, а отъ друга съ Оггманскитѣ, и наречена линия Царибродъ-София-Вакарелъ; като има предъ видъ резултатътъ на търгътъ държанъ за тази цѣлъ, приема предложението представено отъ г-на Иванъ Грозевъ въ малонадаванието на 14 май 1885 г. за постройката на казаната линия и нейнитѣ принадлежности споредъ условията на настоящия контрактъ.

Чл. 1. Българското правителство дава на г-на Иванъ Грозева, български подданикъ съ мѣстожителството гр. София, който отъ своя страна приема съобразно съ задълженията въ горѣспоменатото предложение, общото предприятие изцѣло по постройката на желѣзницата Царибродъ-София-Вакарелъ.

Взаимнитѣ задължения на договарающитѣ съ страни се съдържатъ въ настоящия контрактъ и въ слѣдующитѣ книжя, които сж приложени при него, за да иматъ същата сила и важность.

1) Главнитѣ условия и сговори за построяванието изцѣло въпросната железна линия;

2) Поемнитѣ условия за постройката съ приложенията имъ;

3) Горѣспоменнатото прѣдложение.

Чл. 2. За да се възнагради Иванъ Грозевъ за неговитѣ задължения и спорѣдъ мѣрата на изпълнението имъ, правителството ще даде на г-на Иванъ Грозева подъ видъ на исплащание изцѣло, съгласно съ показаната въ приложеното прѣдложение цифра, суммата отъ шеснадесетъ милиона деветстотинъ и деветдесетъ хиляди 16,990,000 лева злато, отъ които половината въ сребро спорѣдъ дневния курсъ.

Въ случай на измѣнения въ приетитѣ за трасето и изпълнението на съоръженитѣ начала, горната сумма ще се увеличи или намали, спорѣдъ както е казано въ чл. 23 отъ главнитѣ условия и сговори.

Чл. 3. Върху количеството на обозначената въ горнитѣ членъ обща сумма и отъ началото на работитѣ до приврѣмственото приемане на линията, правителството ще плаща срѣщу смѣтка всѣки мѣсець, като прѣдава паритѣ въ София въ рацетѣ на г-на Иванъ Грозева.

Количеството на тия исплащания определено по указаниятъ по долѣ начинъ ще съотговаря съ стойността на извършенитѣ до тогава работи и доставки; за тѣзи цѣль Княжеското правителство е приготвило, на основание общата цѣна прѣдложена отъ г-на Иванъ Грозева, вѣдомостъ за единични цѣни приспособими на разнитѣ видове работи и доставки.

Азъ Иванъ Грозевъ се съгласявамъ да приемъ безъ всѣ какво прекословие реченитѣ вѣдомости, както сж приложени при настоящия контрактъ подъ Но 4, за да си служъ съ нея при съставянieto отчетътъ на изработеното.

Чл. 4. На 20 отъ всѣки мѣсець, правителственнитѣ агенти, придружени отъ агентитѣ на предприемача, ще съставятъ подробенъ отчетъ за извършенитѣ отъ прѣдприятieto работи и доставки, както и за приготвенитѣ отъ него и отбѣлжени въ вѣдомостъта материали. Записанитѣ количества като се помножатъ съ съответствующитѣ цѣни на вѣдомостъта, ще съставятъ суммитѣ върху основанието, на които ще ставатъ исплащанията ерѣщу смѣтка.

Само разумѣва се обаче, че въ този отчетъ на изработеното ще се внасятъ съ цѣнитѣ на вѣдомостъта въ тѣхната цѣлостъ само работи, които взети отдѣлно, могли би да се смѣтатъ като свършени.

За всички други работи внесени въ отчетътъ на изработеното ще се правятъ върху цѣнитѣ на вѣдомостъта намаления съразмѣрно съ работитѣ, които оставатъ да се извършатъ до край.

Правителството си задържа правото да подлага на провѣрка прѣдставенитѣ отъ своитѣ агенти ситуации; суммитѣ, които ще произлѣзатъ отъ това провѣряване ще се исплащатъ, слѣдъ като се намалятъ съ отбивъ за гаранция отъ 10 на стотѣхъ, съгласно чл. 26 отъ Поемнитѣ условия, и случайно съ отбивъ отъ два на стотѣхъ; назначени за осигоряване редовността на санитарната служба, както е казано въ чл. 14 отъ главнитѣ условия и сговори.

Тѣзи плащания ще ставатъ най-късно на първия день отъ мѣсеца, който иде слѣдъ съставянieto на отчетитѣ на изработеното, подъ това условие обаче, щото г-нъ Пв. Грозевъ да е подписалъ документътъ, който установява количеството за плащанне, както е казано въ чл. 24 отъ главнитѣ условия и сговори.

Чл. 5 Суммитѣ задържани отъ правителството подъ видъ на гаранция, ще носятъ въ полза на г-на Иванъ Грозева отъ деня на привременното приеманне, една лихва отъ петъ на стотѣхъ годишно, която ще се плаща всѣки шестмѣсеченъ падежъ; отъ тѣзи сжщата дата г-нъ Пванъ Грозевъ ще може да преобърне нужнитѣ сумми въ цѣнности, каквито би приело правителството.

Чл. 6. Въ случай, че г-нъ Пванъ Грозевъ не би преобърналъ привременния залогъ на постояненъ, както е казано въ чл. 6 и 25 отъ поемнитѣ условия, правителството само ще вземе нужнитѣ мѣрки чрезъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 7. Относително предаванието подвижния материалъ, правителството ще вземе въ надлежно внимание при налаганieto глобитѣ предвидени въ чл. 7 отъ Поемнитѣ условия и случаятъ, ако железнитѣ линии на съеднитѣ държави не сж готови до толкова щото да се преведе чрезъ тѣхъ тоя подвиженъ материалъ.

Чл. 8. Въ случай, че Народното Събрание не би утвърдило настоящия Контрактъ въ срока, определенъ за тая цѣль въ

чл. 6 отъ Поемнитѣ условия, той (Контрактъ) пада и остава безъ всѣкаква сила, а приврѣмения залогъ, внесенъ отъ г-на Иванъ Грозева за да участвува въ търгътъ веднага ще му се повърне по заповѣдъ на Министерътъ на Финанситѣ.

Чл. 9. Настоящия Контрактъ е подписанъ отъ договаряющитѣ се страни въ два екземпляра, отъ които по единъ остава отъ днесъ, въ рѣцѣтъ на всѣки отъ нихъ; приложенията при настоящия Контрактъ сж такожде направени и подписани въ два екземпляра, отъ които единътъ ще бѣде връченъ на г-на Ив. Грозева веднага слѣдъ утвърдението Контракта отъ Народното Събрание.

Направено въ София, двадесетъ и първий Маия, хилядо осмстотинъ и осмдесетъ и петъ година.

Министръ на Финанситѣ и предсѣдатель на Министерския Съвѣтъ: П. Каравеловъ.

Министръ на Правосъдието: В. Радославовъ.

Предприемачъ: Пв. Грозевъ.

LIGNE-TZARIBROD-SOPHIA-VAKAREL.

CONVENTION

pour

l'établissement de ligne au moyen d'une entreprise générale, à forfait.

Entre: Monsieur Pétko Karavelow, Ministre des Finances et Vassili Radoslawow, Ministre de la Justice, agissant au nom et pour le compte du Gouvernement Princier de Bulgarie, d'une part, et Monsieur Ivan Grosew, agissant en son propre nom, d'autre part, il a été dit et convenu ce qui suit:

Le Gouvernement Princier, désireux d'assurer la construction de la ligne de chemin de fer partant de la frontière serbe près Tzaribrod, passant par Sophia et aboutissant à la frontière rouméliote au delà de Vakarel, se raccordant d'une part avec les chemins de fer serbes et d'autre part avec les chemins de fer ottomans, et dite: Ligne Tzaribrod-Sophia-Vakarel, vu le résultat des adjudications, tenues à cet effet, accepte la soumission présentée par Monsieur Ivan Grosew dans le concours du 14 Mai 1885 pour la construction du dit chemin de fer et de ses dépendances, sous les conditions de la présente Convention.

Art. 1. Le Gouvernement Princier donne à Monsieur Ivan Grosew, sujet bulgare domicilié à Sophia, qui l'accepte conformément aux engagements de la sus dite soumission, l'entreprise générale à forfait pour la construction du chemin de fer Tzaribrod-Sophia-Vakarel.

Les engagements réciproques des parties contractantes sont contenus dans la présente et dans les pièces suivantes qui lui sont annexées pour avoir même force et valeur.

- 1) Le Cahier des Clauses et Conditions générales pour la construction à forfait de ligne de chemin de fer.
- 2) Le Cahier des Charges de la construction avec ses annexes.
- 3) La soumission visée ci-dessus.

Art. 2. Pour l'indemniter de ses engagements et à mesure de leur exécution, le Gouvernement remettra à Monsieur Ivan Grosew à titre de paiement à forfait, conformément au chiffre indiqué dans la soumission annexée, la somme de seize millions neuf cent quatre-vingt dix mille francs or, en espèces moitié or et moitié argent au cours du jour.

En cas de modifications dans les principes adoptés pour le tracé et l'exécution des ouvrages, somme ci-dessus sera augmentée ou diminuée comme il est dit à l'article 23 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Art. 3. Sur le montant de la somme à forfait ci-dessus le Gouvernement délivrera chaque mois, depuis le commencement des travaux jusqu'à la réception provisoire de la ligne, de paiements à compte qui auront lieu à Sophia entre les mains de Monsieur Ivan Grosew.

La valeur de ces paiements, établie comme il sera dit ci-après, sera toujours en rapport avec celle des travaux et fournitures exécutés jusque là; à cet effet le Gouvernement Princier a fait dresser, sur la base du prix à forfait soumissionné par Monsieur Ivan Grosew. Un bordereau des prix applicables aux diverses espèces de travaux et fournitures; Monsieur Ivan Grosew convient d'accepter sans aucune espèce de réserve le dit bordereau pour être employé dans la rédaction des états d'avancement, et comme tel annexé à la présente sous le No 4.

Art. 4. Le 20 de chaque mois les agents du Gouvernement assistés par ceux de l'entreprise dresseront un état détaillé des travaux et fournitures exécutés par l'entreprise, ainsi que des matériaux approvisionnés par elle et mentionnés au bordereau. Les quantités portées dans les états, multipliées par les prix correspondants du bordereau formeront les sommes sur la base desquelles seront effectués les paiements à compte.

Toutefois, il est bien entendu que l'on ne fera figurer à ces états d'avancement avec les prix du bordereau dans leur intégrité que des ouvrages qui, pris isolément, pourront être considérés comme terminés.

Pour tous les autres ouvrages portés aux états d'avancement, il sera fait sur les prix du bordereau des réductions en rapport avec les travaux restants à exécuter pour leur terminaison.

Le Gouvernement se réserve le droit de soumettre à une vérification les états présentés par ses agents; les sommes résultant de cette vérification seront délivrées sous déduction de la retenue de garantie de dix pour cent stipulée à l'article 26 du Cahier des Charges, et éventuellement, de la retenue de deux pour cent destinée à assurer la régularité de service sanitaire, comme il est dit à l'article 14 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Les paiements auront lieu au plus tard le premier jour du mois suivant celui dans lequel aura été dressé l'état d'avancement, à supposer toutefois que Monsieur Ivan Grosew ait signé la pièce établissant le montant du paiement comme il est dit à l'article 24 du Cahier des Clauses et Conditions générales.

Art. 5. Les sommes détenues par le Gouvernement à titre de garantie porteront au profit de Monsieur Ivan Grosew à partir du jour de la réception provisoire, un intérêt de cinq pour cent l'an, payable par échéances semestrielles; à partir de la même date Monsieur Ivan Grosew aura la faculté de convenir les dites sommes en valeurs agréées par le Gouvernement.

Art. 6. Faute par Monsieur Ivan Grosew d'effectuer la conversion du dépôt provisoire en dépôt définitif à titre de cautionnement, comme il est dit aux articles 6 et 25 du Cahier des Charges, le Gouvernement y pourvoira d'office à la diligence du Ministre des Finances.

Art. 7. En ce qui concerne la livraison du matériel roulant, le Gouvernement prendra en dû considération pour l'application des amendes conventionnelles stipulées à l'article 7 du Cahier des Charges, le cas où les lignes étrangères qui doivent se raccorder à celle de Tzaribrod-Sophia-Vacarel ne seraient ni l'une ni l'autre dans un état d'avancement permettant d'y faire passer le matériel à livrer.

Art. 8. Dans le cas où l'Assemblée Nationale n'aurait pas approuvé la présente dans le délai fixé à cet effet par l'article 6 du Cahier des Charges, celle-ci serait caduque et de nulle valeur, et le dépôt provisoire versé par Monsieur Ivan Grosew pour concourir aux adjudications, serait restitué sans retard sur l'ordre du Ministre des Finances.

Art. 9. La présente convention est signée en double exemplaire par les parties contractantes, un exemplaire restant dès ce jour aux mains de chacune d'elles; les annexes à la présente Convention sont également établies et signées en double exemplaire dont l'un sera remis à Monsieur Ivan Grosew aussitôt que l'Assemblée Nationale aura approuvé la présente.

Fait à Sophia, le vingt et un Mai mil huit cent quatre vingt-cinq.

Pour le Gouvernement:

Le Ministre des Finances, Président du Conseil des Ministres:

П. Каравеловъ.

Le Ministre de la Justice: В. Радославовъ.

L'Entrepreneur: Пв. Грозевъ.

Председателъ: Какъ желае Нар. Събрание да се произнесе за утвърждение на контракта: исцѣло ли ще го вотира или членъ по членъ?

(Гласове: исцѣло).

Н. Мановъ: Г-да представители! Чиве ми се да разискваме и приемаме по членъ тоя контрактъ, нѣма защо. Тоя контрактъ като го прочетемъ и изучимъ, както комисията е направила, не може освѣнъ или да го приемемъ исцѣло или да го отхвърлимъ. Да го гласуваме по членъ не може: нѣкои малко важни, повече редакционни поправки може би трѣбва да станатъ, но и каквито измѣнения въ него да трѣбватъ било редакционни само, не могатъ да се приематъ, защото предприемачътъ вече е приелъ както сж изложенитъ въ него условия, въ тая редакция, както е написанъ и както ни се прочете отъ г. докладчика. Всѣка най-малка даже редакционна поправка би дала поводъ отпослѣ на разни прегълкувания. Въобщо казано контрактътъ, както се прочете, е обзателенъ за двѣтъ страни, та сж излишни всѣкакви поправки. Намъ прочее, не остава освѣнъ исцѣло да утвърдимъ или да отхвърлимъ тоя контрактъ. За това безъ да губимъ време да пристѣпимъ.

П. Славковъ: Г-да представители! Знаете, че за направата на желѣзницата Царибродъ—София—Вакарелъ се отпущнаха 17 мил. л. Въ контракта сключенъ между правителството и дружеството «Грозевъ», въ втория му членъ е казано, че ако и да се приема отъ г. Пв. Грозева направата на желѣзницата за 16 мил. и толко хил. лева, но отъ тѣхъ половината въ злато и половината въ сребро. Желателно е да се опредѣли предвидѣната сума отъ 17 мил. за постройката на желѣзницата, какъ разбира Нар. Събрание: въ злато ли е или сребро?

Председателъ: Въпросътъ бѣше да се произнесе Нар. Събрание: исцѣло, или по членъ ще гласува контрактътъ. Има едно предложение отъ г. Манова исцѣло да се гласува. (Гласове:

исцѣло). Това предложение ще се вотира. Които отъ г-да представителитѣ неприематъ да се вотира исцѣло контрактътъ между правителството и дружеството «Грозевъ», за постройката желѣзницата Царибродъ—София—Вакарелъ, да дигнатъ рѣка. (Никой не дига). Слѣдователно ще се гласува исцѣло. И така които желаятъ да говорятъ исцѣло върху контракта приемане или отхвърляне, за нѣкои още лоши или добри страни, да говорятъ. — Никой нежедае да говори. Тогава ще се предложи на гласуване да се приеме или отхвърли отъ Нар. Събрание. Които отъ г-да представителитѣ приематъ прочетения контрактъ отъ г. докладчика, тѣй както е той да се утвърди отъ Нар. Събрание и да влѣзе въ сила, да дигнатъ рѣка. Г. Квесторъ!

(Квесторъ: приематъ единодушно).

(Шумни рѣжкоплѣскания).

Засѣданието се отлага за 10 минути.

(Послѣ распускъ).

Предсѣдателъ: Засѣданието се продължава.

На дневний редъ е продължение докладътъ на комисията по провѣрките на допълнителнитѣ избори. Умолява се г-нъ докладчикътъ да земе мѣстото си.

Доклад. Дим. Петковъ (чете:)

«Русенска избират. околия.

Изборътъ е станалъ на 23 Декемврий 1884 год. Бюрото се съставило въ 11 часътъ прѣди обѣдъ, подъ надзора на члена отъ постоянната комисия Иванъ Цвѣтковъ. Гласоподаването е траяло до 5 часътъ подиръ пладиѣ. Числото на избирателитѣ не е означено. Гласоподавали 944 души, отъ които Хр. М. Ивановъ е получилъ 407 гласа. При протокола нѣма никакви заявления за нередовността на изборитѣ, слѣдователно комисията мисли, че този изборъ трѣбва да се утвърди, като законенъ.

Предсѣдателъ: Иска ли нѣкой да говори по допълнителний изборъ въ Русенската избирателна околия.

Д-ръ Вачевъ: Като секретаръ на Нар. Събрание, до колкото зная, въ миналата редовна сесия бѣше постѣпило противъ Русенския изборъ едно заявление. Азъ нечюхъ нищо да се спомѣне за това заявление. Заради това моля г-на докладчика да даде обяснения.

Предсѣдателъ: Г-нъ докладчикътъ каза, че се не намѣрвало никакво заявление противъ този изборъ.

Докладчикъ: На комисията отъ страна на бюрото е проведено само единъ протоколъ, който е подпечатанъ отъ окр. комисия. Вънъ отъ това, което има на рѣцѣте си, комисия не може върху нищо друго да докладва.

Предсѣдателъ: Иска ли нѣкой да говори по този изборъ? (Не). Тогава ще се пристѣпи къмъ гласуване. Който неприема предложението на комисията да се потвърди този изборъ, да си дигне рѣжката. (Никой не дига). Приема се.

Предсѣдателъ: С. Стамболовъ.

Секретари: { И. Лукановъ.
А. Ташикмановъ.
Д. Мишевъ.
Н. Живковъ.
Т. Кжджиевъ.

На дневний редъ е отговора отъ бюрото, на запитването на г-на Хр. Дюкмеджиевъ, относително ненапечатването 4-та часть отъ докладътъ на анкетната комисия; но понеже бюрото днесъ не е въ положение да отговори, отговора се отлага за въ срѣда, когато е и редовното засѣдание на Нар. Събрание.

Понеже въпроситѣ положени на дневний редъ сж исчерпани, считамъ за своя длѣжностъ да съобщя на Нар. Събрание, че въ засѣданието, което ще стане въ срѣда, правителството ще внесе едно предложение, относително предложението на Екзархийския уставъ въ Княжество България.

Има ли нѣкой да направи предложение?

Мановъ: Азъ ще помоля почитаемото Нар. Събрание, да приеме да се тури на дневний редъ, едно мое запитване къмъ г-на м-ра на Финанситѣ, относително приложението законътъ за гаранцитѣ на чиновницитѣ, именно въ онази часть, която се отнася до поржчителствата въ недвижими имоти. Искамъ да питамъ, какъ се практикува този законъ.

Марко Велевъ: Г-да представители! Както се научихме, нашето правителство ще внесе Екзарх. Уставъ. Така сжщо, нашия народъ има голѣма нужда отъ закона за общинитѣ. Въ 1880 г. имахме случай да не успѣемъ да туримъ законопроекта въ законна сила до днесъ. Така сжщо, г-да се иска отъ общинитѣ всичкитѣ нѣща да изпълняватъ, а да нѣма законъ за тѣхъ, по който да отговарятъ. Заради това, моля Народ. Събрание, да се тури на дневенъ редъ и този законъ, защото много голѣма нужда има населението отъ него.

Шивачевъ: Азъ моля да се турне на дневний редъ едно мое запитване къмъ г-на м-ра на Вжтр. Дѣла, относително добитѣцитѣ принадлежачи на колибитѣ и Патрешъ, Троянска околия; ограбенъ ли е този добитѣкъ отъ селото Сопотъ, Источна Румелия.

Мановъ: Г-да представители! Зехъ думата по предложението на г-на Марко Велевъ

Предсѣдателъ: Г-нъ Мановъ! То не стои на разискване. То ще се запише.

Мановъ: Азъ искахъ да говоря, да се не поставя на дневний редъ.

Топузановъ: Запитването на г-на Шивачева не може да се тури на дневний редъ, защото подобно запитване имаше въ миналата сесия отъ г-на Троянския представителъ Икономова и на това запитване разбира се, тогава г-нъ м-ръ не можа да отговори. Заради това, това запитване е на г-на Икономова и може г-нъ м-ръ да отговори на г-на Икономова, а не на г-на Шивачева.

Предсѣдателъ: Като нѣма другъ никой да предлага нѣщо, засѣданието се затваря.

(Затворено на 2 часа и 40 минути).

Подпредсѣдатели: { Г. Живковъ.
Тр. Пановъ.

Секретари: { Ф. Симидофъ.
И. Славейковъ.
Д-ръ Д. Вачовъ.
З. Градинаровъ.
И. Касабовъ.

ДНЕВНИКЪТЪ

(стенографически)

на

IV обикновено Народно Събрание.

(Втора извънредна сессия).

VI. ЗАСЪДАНИЕ, СРЪДА, 5 ЮНИЙ 1885 ГОД.

(Начало въ 2 часа слѣдъ пладнѣ, подъ председателството на подпредседателя г-на Тр. Панова.)

Председателствующий (звѣни): Засѣданието се отваря. Г-нъ секретаръ ще прочете списъка на г-да депутатитѣ, за да се види, кой присѣдствува и кой отсъдствува отъ това засѣдание.

Секр. Симидовъ (чете списъка). Отсъдствуватъ: Димитръ Добревъ, Симо Грозевъ, Петръ Мишайковъ, Ив. Кавалджиевъ, Лазаръ Дуковъ, Д-ръ К. Помяновъ, Тодоръ Иванчовъ, Ат. Узунъ, Кирко Вълковъ, Савва Ивановъ, Христо Симидовъ, Атанасъ Каракашъ, Петко Мариновъ, Драганъ Цанковъ, Димитръ Караначевъ, Райчо Кароловъ, Марко Балабановъ, Петко Каравеловъ, Христо Дюкмеджиевъ, Д. Буровъ, Петко Кънчевъ, Ив. Стамболовъ, Георги Тодоровъ, Стефанъ Стамболовъ, Георги Живковъ, Д-ръ К. Стоиловъ и Т. Яневъ.

Председат.: Отъ 195 души представители, отсъдствуватъ 28, а присѣдствуватъ 167 души. Има законното число, за да се отвори засѣданието и пристѣпи къмъ разискване въпроситѣ, положени на дневний редъ.

На дневний редъ за днесъ е: 1) продължение доклада на комисията по провѣрката на изборитѣ; 2) отговоръ отъ бюрото на запитванието на г-на Дюкмеджиева за напечатванието на 4-та часть отъ доклада на анкетната комисия; 3) запитванието на г-на Манова, относително закона за гаранцитѣ на чиновницитѣ; 4) запитванието на г-на Марка Велева, относително закона за общинитѣ. Но преди да дамъ думата на г-на докладчика, има нѣколко скратени протоколи отъ предишнитѣ засѣдания, които ще моля г-да секретаритѣ да прочетатъ.

Секр. Симидовъ: (Чете протокола отъ IV засѣдание).

Председат.: Ако нѣма нѣкой да направи забѣлѣжка върху четений протоколъ, ще се пристѣпи къмъ четението на протокола отъ V засѣдание. Г-нъ Шв. Славейковъ се замолява да прочете слѣдующий протоколъ.

Секр. Славейковъ: (Чете протокола на V засѣдание).

Председат.: Има ли нѣкой да направи нѣкоя забѣлѣжка върху прочетений протоколъ? (Гласове: Нѣма). Ще се пристѣпи къмъ дневний редъ. Замолява се г-нъ докладчикъ по провѣрката на изборитѣ да земе мѣстото си.

Докл. Петковъ (отъ трибуната).

Кеманларска избирателна околия (Разгр. окръжие). Избора на 16 Декемврия не се състоялъ. На 23 Декемврия бюрото се съставило въ 10 часа преди пладнѣ и избирателитѣ почнали да гласоподаватъ. Гласоподаванието траяло до 5 ч. подиръ пладнѣ. Отъ 5385 души избиратели, гласоподавали сж 217 души. Всичкитѣ гласове сж подадени за Хаджи Етемъ Мехмедовъ. Презъ времето на избора никакви нередовности не сж станали, никакви заявления нѣма. Комисията намира тоя изборъ за правилень и законенъ и е на мнѣние да се одобри. (Прието).

Председат.: Слѣдъ това иде отговора на запитванието на г. Дюкмеджиева за не напечатванието на 4-й докладъ на анкетната комисия.

Както запитванието на г-на Дюкмеджиева, тъй и слѣдующитѣ запитвания на г-да представителитѣ, понеже не сж се съобразили съ чл. 39 отъ правилника за вътрѣшний редъ, сами по себе си не могатъ да се турятъ на разискване. Слѣдва въпроса за въз-

награждението на свещениците. Ще моля г-на секретаря да прочете доклада на правителството.

Секр. Ташикмановъ (чете):

Господину Председателю на IV Обикновенно
Народно Събрание.

Съ настоящето като Ви испращамъ доклада до Народното Събрание отъ 4-й Юний тек. год. подъ № 2452 по въпроса за добавочното възнаграждение на свещениците въ Княжеството, имамъ честь да Ви моля, г-не Председателю, да се распоредите за прочитанието му въ сегашната сесия на Събранието и за внасянето му въ протоколитъ.

Министръ: И. Цановъ.

Главенъ Секретаръ: П. Черневъ.

Началникъ на Отдѣлението: П. Генчевъ.

„ДОКЛАДЪ

до IV Обикновенно Народно Събрание.

Познато е на Господа Народнитъ Представители, че почти едновременно съ полагането основи на гражданското ни управление, се появи и въпросътъ за начина, който би трѣбало да се избере за обезпечение материалното положение на свещениците и за повдигането имъ на онай височина, която имъ подобава въ една свободна православна държава.

Съ тая цѣль сж се предприемали въ разни времена опитвания; но едвамъ прѣди двѣ години се гуди основа, която трѣбаше да измѣни прѣжнето положение на свещениците, относително поддържането имъ, като се приехъ отъ III-то Народно Събрание въ 1883 год. известиятъ допълнения къмъ Екзархийскій Уставъ, за да стане той приспособимъ за въ Княжеството. Но цѣльта не можаше напълно да се постигне отъ къмъ тая страна, поради непълнотата и неопредѣлеността, вслѣдствие на което законътъ е можилъ да се положи въ дѣйствието само слѣдъ цѣла година отъ издаването му и то непълно, а само въ нѣкои статии, и второ защото споредъ чл. 12, частъ втора, отъ Допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ, добавочното възнаграждение се дава на свещениците чрезъ Правителството, а не отъ държавнитъ приходи, както става това за удовлетворение разнитъ държавни нужди. Така щото Правителството въ това отношение служи само като посредникъ за исплащане опредѣлената частъ отъ добавочното възнаграждение, количеството на което се събира (чл. 15, алинея втора) отъ православното население въ Княжеството, съразмѣрно съ пржитъ даждии на вежкогo едногo. Че това е така, става явно и отъ обстоятелството, че въ миналогодишния расходенъ бюджетъ суммата 850000 лева, опредѣлена за добавочно възнаграждение, на свещениците, и вотирана взаимнообразно, е означена въ приходний бюджетъ като доходъ отъ еноритѣ. Отъ друга страна пакъ и самото количество за това възнаграждение било е опредѣлено въ бюджета въ недостаточенъ размѣръ, поради което, слѣдъ издаването слѣдующата частъ отъ възнаграждението за двѣтъ четире мѣсеция отъ миналата 1884 година, за послѣднитѣ четире мѣсеца останжж само 151089 лева, вмѣсто потрѣбното за това време количество 350001 лева.

Опредѣленото, обаче, количество за добавочно възнаграждение, което трѣбаше да постжи като приходъ, и до нинѣ не само

не е събрано, но и не е расхвърляно върху православното население, така щото, алинея втора отъ чл. 15 и чл. 24 отъ Допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ, които съставятъ сжщественната частъ колкото се отнася до възнаграждението на свещениците, не сж били приложени. Една отъ причинитѣ на това е, че не е било направено распоредяние съ време за съставянето на духовнитѣ Епархийски Съвѣти, а безъ това не е било възможно да се съставятъ списъци по распредѣление на еноритѣ, които и трѣбаше да служатъ за основа при самото расхвърляние върху православното население опредѣленото количество. Тия списъци на еноритѣ сж били получени въ Министерството едвамъ презъ мѣсець Май 1884 год. при всичко, че приспособенъ за въ Княжеството Екзархийскій Уставъ е утвърденъ още въ началото на 1883 год.

При все това Министерството е наченало да дава слѣдующата за вежко четиримѣсечие сума за добавочно възнаграждение и по тоя начинъ е платило за осемтъхъ мѣсеци отъ миналата година.

Между това се свика IV обикновенно Народно Събрание на първата си редовна сесия, което не вотира сума, потрѣбна за добавочно възнаграждение на свещениците за презъ 1885 год. Това възнаграждение на Събранието отъ гласуване сума за тая цѣль, бѣ претълкувано като унищожение на ония статии отъ Екзархийскій уставъ, които се касаятъ до поддържането на духовенството и биде причина да се породи въ послѣдно време вълнение между свещениците.

Тѣй като на правителството не бѣ отпуснжтъ отъ Народното Събрание кредитъ за възнаграждение на свещениците, Министерството не можеше да направи друго, освѣнъ да се распореди, съгласно съ касателнитѣ членове отъ Екзархийскій уставъ, щото потрѣбното за тая цѣль количество да се расхвърля върху православното население, за да може да се плаща на свещениците и тая година, — и на 2-й мартъ повѣренното мѣнѣ Министерство отправи въ тоя смисълъ циркуляръ до окръжнитѣ управители.

Съгласно съ тоя циркуляръ окръжнитѣ управители сж свикали представители отъ еноритѣ и членове отъ постояннитѣ окръжни комисии, за да се пристжи къмъ расхвърлянето върху еноритѣ потрѣбната сума за добавочно възнаграждение на свещениците. Населението обаче, съ исклучение на двѣ окръжия — Варненското и Плевненското — категорически е отказало да пристжи къмъ това расхвърляние потрѣбнитѣ сумми, като е заявило, че то желае да поддържа свещениците си по начина, който е сжществувалъ до издаването допълнението къмъ Екзархийскій уставъ, като се запазятъ мѣстнитѣ обичаи, особенно по селата, дѣто значителната частъ за поддържане на свещениците се давало въ натура, — въ разни произведения, и още на основание на чл. 134 отъ устава за управлението на Българската Екзархия, тѣй като споредъ тоя членъ само общъ Народенъ Екзархийскій Съвѣтъ, въ който би участвували представители отъ вежка епархия, има право да измѣнява, въ случай на чужда, тоя уставъ.

Правителството не можеше хладнокрѣвно да глѣда на положението на свещениците, а отъ друга страна пакъ ония статии отъ допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ, които се отнасятъ до поддържането имъ, се оказахж неприложими, ще повторно да кажж пакъ, поради своята неопредѣленостъ. И наистина,

тия статии предписватъ, щото потребното количество за ежегодно добавочно възнаграждение на свещеницитѣ да се расхвърля съразмѣрно съ прямитѣ даждии на всѣкого отъ православно население въ Княжеството, безъ да се указва при това, отъ коя година прямитѣ даждии ще се взематъ за норма и ще се расхвърлятъ, то като общо равномѣрно даждие, или же отдѣлно по енории, споредъ нуждитѣ на всѣкоя една отъ тѣхъ. Въ послѣдний случай излѣзло би това, че не само на членовѣтъ отъ разни енории би се паднало да плащатъ различенъ размѣръ отъ добавочното възнаграждение, но и членовѣтъ отъ една и съща енория би трѣбало да плащатъ не еднакъвъ процентъ, тъй като количеството на прямитѣ имъ даждии е различно.

За да се намѣри, прочее, исходна точка отъ това положение на работитѣ, на Министерството не оставаше друго, освѣнъ да помисли за измѣненото по законодателенъ редъ ония статии отъ «допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ», които определятъ, както количеството за добавочното възнаграждение на свещеницитѣ, така и начина на расхвърлянето и събирането му. Съ тая цѣль въ послѣдне време, азъ представихъ на Негово Високопросвѣщенство, Екзархийскій Делегатъ, два проекта за ония измѣнения въ допълнения къмъ Екзархийскій уставъ, които могатъ да станжтъ безъ нѣкой ушербъ за църквата и духовенството и които, като съгласни съ обичаитѣ на народа, би се посрѣщали отъ него съчувствено и би обезпечили материалното положение на свещеницитѣ. Но Негово Блаженство, Българскій Екзархъ, на одобрението на когото бѣхъ представени тия проекти, и въ двата случая отказа да даде съгласието си.

Послѣдний отъ тия проекти бѣ слѣдующий:

«Чл. 13 отъ глава IX, часть втора и бѣлѣжката къмъ него се измѣнява така:

«За добавачно възнаграждение на свещеницитѣ, селското население, а тъй също и земледѣлческото, което живѣе въ градоветѣ, дава ежегодно по 10 оки жито, а тамъ дѣто такова нѣма, по 10 оки ржъ и по 15 оки мисиръ на всѣко едно вѣнчило.

«Въ градоветѣ: Варна, Руссе и София добавочното възнаграждение се смѣта по 5 лева на къща, въ другитѣ окръжни градове по 4 лева, а въ градоветѣ околийски — по 3 лева на къща, като се исклучжтъ къщитѣ на земледѣлцитѣ, които си плащатъ като селскитѣ жители.

„Забѣлѣжка. При събирането количеството, потребно за добавачно възнаграждение на свещеницитѣ, за цѣла година, въ всѣкой единъ градъ населението, по общо съгласие на гражданитѣ, се раздѣля на три класса, отъ които всѣкой плаща споредъ състоянието си.

«Чл. 14 се отмѣнява.

«Втората алинея на чл. 14 се измѣнява така:

Добавочното възнаграждение както въ храна, така и въ пари, се събира отъ православно население отъ общинскитѣ управления. Паритѣ се внасятъ въ надлѣжнитѣ ковчезничества, а храната се предава на окръжнитѣ постоянни коммисии, които продаватъ съ търгъ и стойността ѝ внасятъ въ ковчезничествата.

«Чл. 16 се видоизмѣнява както слѣдва:

Подробноститѣ за начина на плащането добавочното възнаграждение, както и за реда на счетоводството, ще се определятъ отъ единъ Правилникъ.

«Членовѣтъ 17 и 18-й се отмѣняватъ.

«Въ чл. 23 думата «жиго» се исхвърля.»

Княжеското Правителство като намира, че нему принадлежи да се грижи за издирване начина, по който би можало да се достигне гонимата цѣль — материалното обезпечение на свещеницитѣ, безъ вземание крайни мѣрки за изпълнение на единъ законъ, срѣщу който още отъ деня на издаването му се произнесе всячкото православно население, а особено селското, бѣше приготвило и трети проектъ за уреждането на тоя въпросъ. По прѣдъ видъ на това, че Негово Блаженство не само се несъгласява на каквото и да е измѣнение въ Дополнение къмъ Екзархийскій Уставъ, безъ предварителното одобрение на Св. Синодъ, но и категорически заявява чрезъ делегата си, че направеното нѣма да се приеме отъ него. — Княжеското Правителство, за да покаже още единъ пжтъ дълбокото си уважение, което питае къмъ Върховната Духовна власть на Българската Църква, рѣши да се не внася въ тая сессия предизвѣстеното въ минжлий понедѣльникъ (3 Юний) прѣдложение, по въпроса за материалното обезпечение на свещеницитѣ, а да влѣзе въ споразумѣние съ Негово Блаженство Екзарха, за приготвяние проектъ, който да се внесе въ идущата сессия на Народното Събрание.

Гр. София, 4 Юний 1885 год.

Министръ на Външитѣ Дѣла и Исповѣданията:

И. Цановъ.

Мановъ: Г-да представители! Онова което се прочете сега отъ трибуната отъ г-на Секретаря, както чухте, по съдържанието си не е нищо друго освѣнъ единъ докладъ отъ страна на г-на М-ра на Външитѣ Дѣла и Исповѣданията за хода на работата, или за развитието на въпроса относително материалното подобрене на бѣлото у насъ духовенство. Какъ се поченала работата, какъ се е водила и въ какво положение е стигнала сега. Отъ заключението на този докладъ се вижда, че правителството не прави никакво, ни най-малко предложение, което би подлѣжало днесъ на приемане или отхвърляние отъ Нар. Събрание. Ще каже, че правителството е счело за нужно да увѣдоми Нар. Събрание само за хода на работата; какъ е вървѣлъ въпросътъ, презъ какви фази е миналъ и въ какво положение се намира. И Нар. Събрание не може нищо друго да направи, освѣнъ да го приеме и има за свѣденіе.

Друго нѣщо, което забѣлѣзвамъ отъ този докладъ е това, че сегашний кабинетъ е съзналъ напълно важността и значението на този въпросъ и потрудилъ се е, колко му е било възможно, да го урегулира и да го разрѣши часъ по-скоро благоприятно, както за духовнитѣ наши служители, тъй също и за подвѣдомственитѣ, тѣмъ православни християни. По мѣрките, които предложилъ сегашний кабинетъ, намѣсто да се подкрѣпатъ отъ екзархията, тѣ намѣрили въ нея силно съпротивление; намѣсто, както е длѣжна да помогне на правителството и да излѣзе съ успешно разрѣшение на въпроса, та отъ една страна да се подобри материалното положение на духовнитѣ наши служители, а отъ друга да се успокои и самото население, — тя, за жалость, показвала съпрогивление и казвала, че каквито измѣнения и да станатъ, тя нѣма да ги приема. Това нѣщо не може освѣнъ да възбуди съжаление у насъ, защото отъ друга страна, като се земагъ тѣзи измѣнения, които сж направени отъ III Пар. Събрание съ съгласието на Екзархията, всичкитѣ сж такива, че немогатъ да се приложатъ. Въ такъвъ случай трѣбваше по-голяма рев-

ность отъ нашата Екзархия, че да се нареди тъй въпроса, щото приложението му да бжде възможно. Това нѣщо не е станало.

Въ заключение азъ, като считамъ отъ една страна, че въпросътъ е много важенъ, както казва и самия докладъ, а отъ друга, че духовнитѣ лица сж се раздвижили, по този въпросъ, ми се струва, че би било хубаво да се напечата този докладъ и да се раздаде на г-да представителитѣ, а така сжщо да се разпространи и между самото население, щото да може по-скоро да узрѣе този въпросъ и въ идущата сессия да земе едно благоприятно и за двѣтѣ страни разрѣшение. Ще ви моля да приемете, щото почитаемото бюро да се задължи да го напечата и раздаде.

Вълчевъ: Г-да представители! Въпросътъ, по който се говори отъ г-на предговоривши, е наистина отъ капитална важность. Както е поставенъ сега чрезъ доклада на г-на М-ра на Великиятъ Дѣла и Шеповѣданията, намъ предлежи да земемъ актъ отъ всичко това, което се чете и да видимъ въ идущата сессия, какво ще стане съ този сериозенъ и отъ голѣма важность за страната въпросъ. Но не ще е никакъ излишно, до дѣто дойде свикването на Обикновенното Нар. Събрание въ редовната му сессия, да се кажатъ нѣколко думи, по които всѣки единъ отъ г-да представителитѣ, като има предъ видъ всичко, което е говорено, да може да обсъди самъ за себеси въпроса и да се приготви за тази важна работа или какъ да си даде гласа въ редовната сессия. Азъ ще кажа его що.

Чухте отъ доклада, че светата Екзархия категорически отказала да се съгласи съ какво да е измѣнение на екзархийскитѣ уставъ. Азъ това не мога да разбера другояче, освѣнъ тъй, че Екзархията не желае да подобри положението на свѣщенството. Въ екзархийскитѣ уставъ е казано, че има добавъчно възнаграждение, но не е определено отъ дѣ да се земе. Значи, Екзархията или сама не е определена отъ дѣ да се зематъ паритѣ, или пъкъ желае свещеницитѣ никога да не получатъ възнаграждение. Азъ едно нещо предполагамъ и то трѣбва да е вѣрно. Вий знаете, че този законъ е изработенъ въ 1883 година, а тогава народнитѣ представители не сж мислили много много отъ дѣ ще се зематъ, че не може да се пренасятъ сумми отъ единъ параграфъ къмъ други, или пакъ сж считали, че едно преципиране стига за да се отпуснатъ 200, 300 хиляди лева. Тогава този законъ е ималъ сила и значение, защото е било възможно, ако и да не е определено отъ Нар. Събрание, отъ кой параграфъ да се отпуснатъ, могло е да се даватъ, но днесъ при съществуването въ страната на единъ законъ, койго определя строго и точно, че не може да се пренася, нито единъ сантимъ отъ една глава въ друга, а не да се харчатъ пари неволирани отъ Нар. Събрание — този законъ, дѣто Екзархията отказала да земе въ внимание справедливитѣ предложения отъ страна на правителството — има ли каква годѣ възможность, щото да се озрави свѣщенничеството? Никакъ нѣ. Зашто гъ закона въ послѣдната алinea на чл. 15 се казва. (Чете):

Суммитѣ за това възнаграждение се събиратъ тѣ всичкото православно население въ Висшеството съразмѣрно съ прѣметъ на единъ на всѣкиго и по начинъ, както се събиратъ държавнитѣ данъци.

И за да се събретъ това възнаграждение, трѣба да има законъ, трѣба да се изработи по установения редъ, а за да се изработи какъ трѣба предложението, което да стане или отъ предста-

вителитѣ или отъ правителството. Правителството направило, а екзархията е отказала. Ако да имаме вѣрме да уравнимъ този въпросъ, пакъ нѣмахме възможность, защото нѣмаме просекъ никакъвъ и ние несме виновати, а екзархията. Ако желаше, както ние сме въ желание да се уравни въпроса, щѣше да направи. Кolkото за пасажа, дѣто се казва въ доклада, че се подигнало вълнение между свѣщенничеството, това не е истина, защото ще ви кажъ, че ние живѣемъ между населението. Вълнение нѣма между свѣщенничеството, защото знаемъ, че народа е противъ това, което стана въ 1883 год. (Гласове: вѣрно). Народна казва, че ние почитаме, уважаваме свѣщенничеството и заедно съ това и цѣлото духовенство и ако иска да отидемъ противъ свѣтитѣ рѣшения, които сж отъ Нар. Събрание и да дигнемъ бунтъ въ страната. Какво казва народа? Казва, че койго прави таково нѣщо, прави го отъ вѣнъ кръга на това, което трѣба. Свѣщенничеството само чуло, че народа не желае да се плаща отъ държавната хазна на свѣщенничеството, а именно да се уреди въпроса по единъ такъвъ начинъ какъвто предлага правителството. Въпроса макаръ, че е отъ голѣма важность, съ спокойна съвѣсть ще кажемъ, че поже не искаме да се уравни въпроса нека бжде отговорността тѣхна. Трѣба ние сега да земемъ актъ отъ тѣзи думи и да се приготвимъ за идущата сессия, а пакъ доклада да ни се даде да го изучимъ до идущата сессия и нека разбере екзархията, че до дѣто засѣдава това Нар. Събрание нѣма да се прѣска отъ хазната, нито единъ сантимъ незаконно, както сж се прѣскали прѣвъ 1883 год.

Шивачевъ: Много добръ разяснихте въпроса и сега не остава друго нищо, освѣнъ да поздравя тѣзи депутати отъ болшинството, които днеска имаха голѣмъ куражъ да некажатъ своето мнѣние върху тоя важенъ въпросъ. Азъ имъ желая добръ успѣхъ и ще се считамъ щастливъ, ако нѣма втори пътъ да ги поздравя съ тозъ въпросъ. Азъ съмъ отъ тѣзи хора г-да, които обичатъ да неказватъ това, което иматъ на сърцето си и Г. г. Вълчевъ и Мановъ отъ името на болшинството, което неказватъ. (Шумъ. Мановъ: отъ свое име съмъ говорилъ!) Азъ имамъ право да говоря, както и другитѣ (Гласове: никой не е говорилъ отъ името на болшинството!) Дай Боже да дойде день, когато тѣ и г-да представители, както и болшинството, да свършатъ тѣй въпросътъ, както по-крайни меръ си зеха куражъ Мановъ и Вълчевъ да го некажатъ Гласове: на предмѣта! Предсѣдателъ: моля г-на Шивачева да се ограничава върху предмѣта! Върху предмѣта говоря г-не предсѣдателю! (Предсѣдателъ: азъ ви предупреждавамъ, че ако ще се отдалечавате, нѣмате дѣла!) Азъ мисля, че не съмъ се отдалечавалъ! (Шумъ. Гласове: предмѣта не е болшинството!) Тогава значи, азъ ще моля Нар. Събрание, да гласува до колко то е солидарно съ мнѣнието на г-на Манова и Вълчева, защото другояче го считамъ гласолюбивъ и че болшинството както и правителството, нѣма никакво желание да се рѣши тоя въпросъ.

Н. Мановъ: Г-да представители! Това което говори г-на Шивачева нѣма нукда да се опрвергава. Самата негова подала самото негово положение при говорението му, е достаточна проверка на неговитѣ думи. (Гласове: вѣрно!) И азъ го зареждамъ за това. Азъ направихъ такъво предложение, защото и нѣма какво да некаме по настѣщитѣ, и пакъ го казвамъ тѣй. Правителството д казва съ точнието на работитѣ. То и прави

нѣкакво предложение, а и отъ наша страна такъво нѣщо нѣма. Какво прочее, има да разискваме? Веднажъ като вземемъ за свѣдѣние докладътъ на правителството, намъ не остава освѣнъ да имаме на дневенъ редъ. И азъ ще моля Нар. Събрание да гласува моето предложение да се напечата тоя докладъ и да се распроводи както на представителятъ тѣй и на населението по вѣнъ, и да се mine на дневенъ редъ. (Гласове: исчерпанъ!)

Предсѣдателъ: Питамъ: има ли нѣкой да говори по предложението на г. Манова? Ако нѣма, нѣма да дамъ думата никому. Г. Мишевъ! (Мишевъ: Щехъ да отговоря на г-на Шивачева) (смѣхъ). Нѣмате думата.

Г. Мановъ предлага докладътъ да се напечата и даде на представителятъ.

Свящ. Радѡвъ: Г-да! Каквото и да говоримъ и продължаваме, виждамъ, че нѣма да се свърши нѣщо по добавочното възнаграждение на свещеницитѣ. Азъ за едно искахъ да попитамъ г. М-ра на Исповѣданията. . . . (Единъ гласъ: моля ви!) Понеже свещеницитѣ иматъ на рѣка Екзарийскій уставъ за законъ. . . (Предсѣдателъ: на предмѣта, моля ви!) Да отговори г. м-ръ, ще ли имъ се плаща нѣщо? Това питамъ.

Предсѣдателъ: Желаете ли Нар. Събрание да се говори повече? (Не). Които желаятъ, да дигнатъ рѣка. (Двама дигатъ) Ще се вогира предложението на г. Манова, които неприематъ предложението на г. Манова, да дигнатъ рѣка. (Никой). Значи докладътъ на правителството ще се напечата и даде на представителятъ. Дневний редъ е исчерпанъ.

З. Градинаровъ: Г-да представители! Азъ мисля, че мнозина отъ васъ помните, че още отъ 1880 г. у насъ се учреди Държавна Печатница. Всѣка година почти въ бюджета се предвижда, за поддържанieto ѝ и за доставянието на разни материали, по една огромна сума. За купуванието, доставянието и предаванието нѣщата за печатницата вѣнъ изъ провинциитѣ и тукъ се прѣскаатъ разни неумѣстни слухове. Лошитѣ язици даже предписватъ нѣща много неуважителни за чиновницитѣ въ печатницата, които азъ невѣрвамъ. Обаче за успокоението на общественото мнѣние и за освѣтление на предмѣта за които се говори, азъ правя запитвание къмъ г-на М-стра на Превѣщението и го моля да отговори по възможности още въ настоящата, или поне въ бѣдъщата сессия на запитванието ми, което направихъ и е съгласно съ правилника за вжтрѣшния редъ на Нар. Събрание.

Хр. Дюкмеджиевъ: Г-да представители! При всичко, че не е въ мое право да отговарямъ на г-на Градинарова, но до колкото помня, това което той пита е извѣстно на г-да представителятъ, защото по напредъ при разглѣжданието на бюджета г-нъ м-стръ представи свѣдѣния върху прѣхода отъ тая печатница. (Шумъ) и щомъ стои това въ протоколитѣ незная до колко лошитѣ уста ще ни правятъ да се съмнѣваме. Въ протоколитѣ е отбѣлжено какви разноси и какви приходи има печатницата.

М-ръ Президентъ: Като нѣма сега достаточна време, на тоя въпросъ ще се отговори въ бѣдъщата сессия. Но да се не беспокои г. Градинаровъ отъ прѣсканитѣ слухове за всѣка покупка постановява министерскій съвѣтъ, испиева се отъ фабрицитѣ и дохожда въ 20—50 % по-ефтино.

Предсѣдат. За утрѣ, понеже нѣма засѣдание, нѣма какво да предлагаме за гласуване. Моля ви. Ще ви съобщж, че утрѣ въ 10 часа преди обѣдъ ще се затвори настоящата извънредна

сессия и ви моля да присѣтствувате. За сега (звѣни) засѣданието се затваря.

(Край въ 3 ч. послѣ пладнѣ).

Тържественно закриванье на II извънредна сессия на IV Обикновенно Народно Събрание.

Срѣда 5-й Юний 1885 год.

ПРОГРАММА:

Часътъ на 11¹/₂ сутринята НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Князьтъ излѣзва отъ Двореца за да иде въ зданието на Нар. Събрание.

Редътъ на тържеството.

Едно отдѣление конни стражари.

Софийскія Градоначалникъ на конь.

Единъ взводъ отъ конвоя на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО.

Едно отдѣление тѣлохранители.

Княжески штандартъ.

НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО на каляска съ 4 коня.

Отъ дѣсно на Княжеската каляска Столичний Командантъ.

Отъ лѣво на Княжеската каляска Командира на Собственный Конвой на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО.

Два взвода отъ Конвоя на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО.

Единъ почетенъ караулъ съ знамето си и музика бѣше поставено предъ входа на зданието на Нар. Събрание.

Министерски Съвѣтъ, Предсѣателя и подпредсѣдателитѣ на Народното Събрание посрѣщнаха НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО на при дѣврието у входа на Народното Събрание.

Единъ отъ подпредсѣдателитѣ обяви на Нар. Събрание пристигванието на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО.

НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО влезна въ залата на Народното Събрание, предшествуванъ отъ Предсѣателя и подпредсѣдателитѣ на Народното Събрание и послѣдванъ отъ Министерския Съвѣтъ и отъ Гражданската и Военната Си свита.

Като се въскачи на престола НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, произнесе слѣдующето слово:

Господа Представители!

Съ голѣмо удоволствие мож да утвърдж, че Вие, г-да Представители, и въ тая сессия на Народното Събрание изпълнихте успѣшно и твърдѣ похвално възложената Вамъ задача отъ възлюбленный Ми народъ.

Господа Представители!

Съ гласуванието за отвърждаванье сключения договоръ между правителството Ми и предприемача за направата между-народната

и чълочванн 1111 Г ои рѣдъ -Соса Б 100 Б 1- Иисе В олгодире д П стивер дбисм
Поздравит за сѣмъ ордѣн ст д орогъ иет и Ии ши ч и рно м ршн к ои с ни той ривнѣт
и стѣи евои рѣчнѣ дѣл оу дѣл итѣ и и ч оубривѣт ит ояцѣ вѣо ит и П оубнѣт
и вѣодѣт М Писци Сорни затри

ност
при

про
дру
ми
да
стр
уэр
ятн
що

го
но
Вл
ак
се
не
до
м
о
г
п
р

о
у

Пр дѣ дѣтѣ С Стамболовъ

Пошредѣ датѣм Г Живковъ
Тр Пановъ

С тѣмъ

- И Лукановъ
- А Ташиклановъ
- Д Лишевъ
- Н Живковъ
- Т Елдржиевъ
- Ф Силкидовъ
- И Славейковъ
- Д-ръ Д Вацовъ
- З Грединаровъ
- К Касебовъ

СЪДЪРЖАНИЕ.

I. Засѣданне на 28 Май. (Страница 1).

Отваряне на сесията. — Тронно слово. — Чтение списъка на депутатитѣ. — Избиране комиссия за отговора на тронното слово. — Определение дневния редъ за идущето засѣданне. —

II. Засѣданне на 29 Май. (Страница 3).

Чтение списъка на депутатитѣ. — Дневний редъ. — Чтение скратения протоколъ отъ I засѣданне. — Чтение отношение подъ No. 88 отъ Министерски Сѣвътъ съ предложението на г-на Ив. Грозева, два протокла подъ No. No. 27 и 29 и сключения контрактъ за направата на желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ. — Разискване върху четенитѣ книжа за испращанието имъ въ комиссия. — Предложение отъ г-на Д-ра Вачова, относително предаванието книжата по допълнителнитѣ избори за Народни представители на сжщата комиссия отъ I-та редовна сесия определение дневния редъ за идущето засѣданне. —

III. Засѣданне на 30 Май. (Страница 10).

Чтение списъка на депутатитѣ. — Дневний редъ. — Чтение скратения протоколъ отъ II-то засѣданне. — Докладъ на комиссията по проекта за отговора на тронното слово. — Определение дневния редъ за идущето засѣданне. —

IV. Засѣданне на 31 Май. (Страница 19).

Чтение списъка на депутатитѣ. — Дневний редъ. — Подписване отговора на тронното слово. — Избиране комиссия за поднасяние на Н. ВИСОЧЕСТВО отговора на тронното слово. — Докладъ на комиссията по провѣрките на допълнителнитѣ избори. — Определение дневния редъ за идущето засѣданне. — Предложение отъ г-на Мирски, за ненапечатването доклада на комиссията по сключения контрактъ за направата на желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ. —

V. Засѣданне на 3 Юний. (Страница 22).

Чтение списъка на депутатитѣ. — Дневний редъ. — Докладъ на желѣзнопътната комиссия по сключения контрактъ за направата на желѣзната линия Царибродъ-София-Вакарелъ. — Продължение доклада на комиссията по провѣрките на допълнителнитѣ избори. — Определение дневния редъ за идущето засѣданне. —

VI. Засѣданне на 5 Юний. (Страница 27).

Чтение списъка на депутатитѣ. — Дневний редъ. — Чтение скратенитѣ протоколи отъ IV и V засѣданне. — Продължение доклада на комиссията по провѣрките на допълнителнитѣ избори. — Запитването на г-на Дюкмеджиева къмъ бюрото на Нар. Събрание за ненапечатването IV докладъ отъ Анкетната комиссия. — Чтение отношение подъ No. 2453 отъ министра на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията съ единъ докладъ. — Разискване върху четения докладъ. — Запитване отъ Захария Градинаровъ, къмъ М-ра на Н. Просвѣщение относително покупките за Държавната Печатница. — Тържественно затваряние на II извънредна сесия. —

Б. Г. Т. Г.

